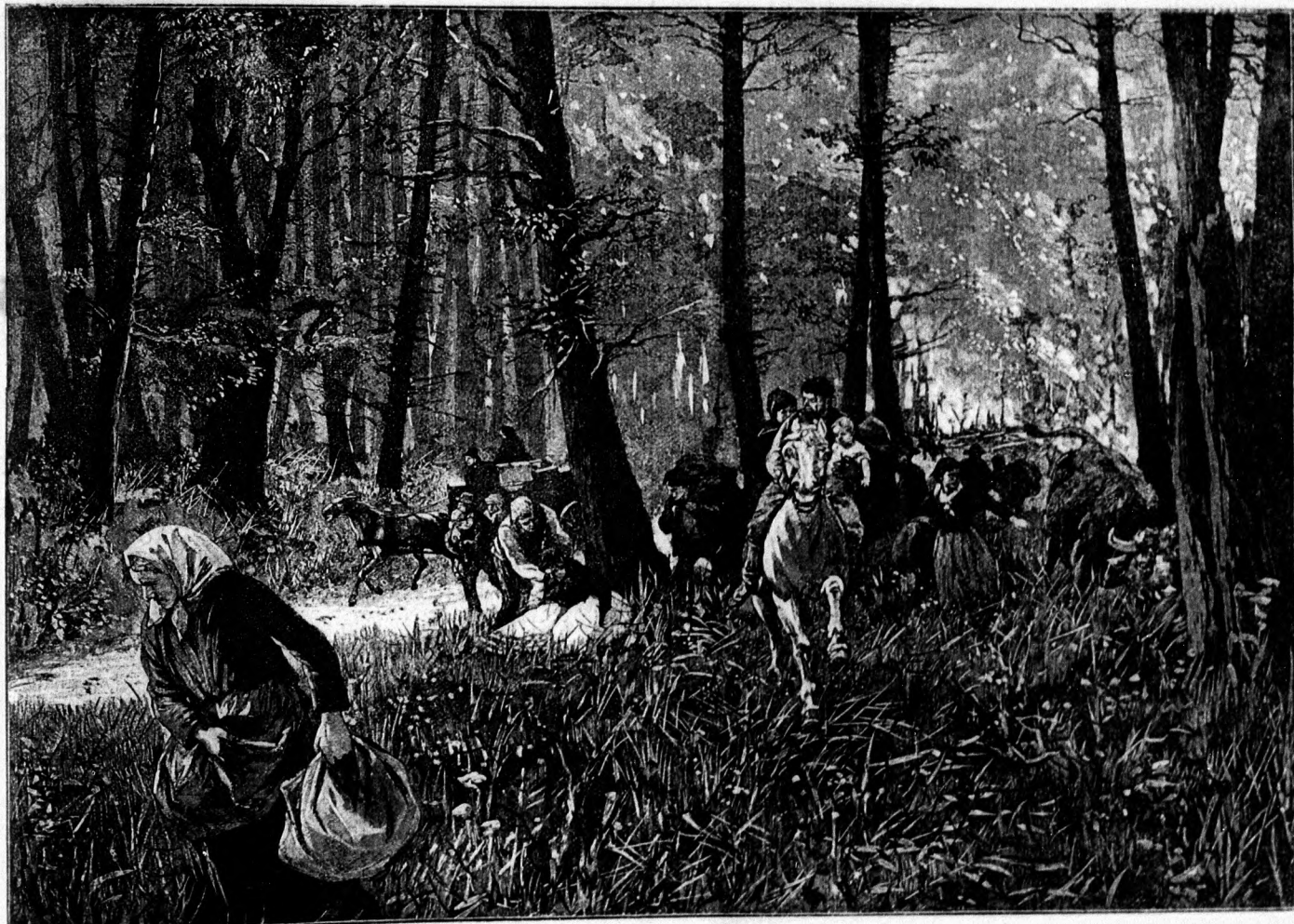

OPRAVDOVÝ KREŠŤAN

POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ TÝŽDENNÍK.

LUDOVÁ PRÍLOHA „SLOVENSKÝCH NOVÍN“.

<i>Predplatná cena:</i>		Vychodí každú nedeľu.	<i>Redakcia a vydavateľstvo: V Budapešti, VI. okr., Aradi-utca 14.</i>
Na celý rok	2 zl. — kr.	Zodpovedný redaktor a vydavateľ: VIKTOR HORNYÁNSZKY.	Sem sa majú posielat predplatky a dopisy. Nevyplatené listy sa neprijimajú.
Na pol roka	1 „ — „		
Na štvrt roka	— „ 50 „		
Jednotlivé číslo 3 kr.			

Utek pred ohňom.

Turčiansky Svätý Martin kontra Ružomberok.

Kto s pozornosťou číta slovenské politické časopisy, ten spozoroval, že tieže sledujú tri smery. Asíce sú časopisy, medzi ktoré i my patríme, ktorých smer je liberálno-vlastenecký, tento smer môžeme pomenovať aj budapeštianskym smerom. Druhý smer, turčiansko-sväto-martinský smer, je smer porušenia. Tretí smer, smer ružomerský, je smer počestenia. Tieto dva posledné smery môžeme jedným slovom aj panslávskymi nazvať.

Tieto tri smery stoja v tej najostrejšej protive. To úplne rozumieme, a vieme aj pochopiť, že nami zastupovaný smer nevie sa spriatelíť so smerom turčiansko-sväto-martinským a že sa nikdy neublíži ani k ružomerskému smeru, ktorých konečným cieľom je odvádzanie Slovákov od pravého vlastenectva. Že si ale tie dva smery, vlastne zastupitelia ich stoja vo vlasoch, to je na oko nepochopiteľné.

To za celkom prirodzené nachádzame, že sú nám jak turčiansko-sväto-martinskí, tak aj ružomerskí politici nesmieriteľnými nepriateľmi, lebo zásady nami zastupovaného smeru stoja tak ďaleko od smeru nimi zastupovaného, jako oheň od vody. My sme dobrí uhorskí vlastenci, ktorí ačkoľvek sme slovenskej materskej reči, predsa sa nepriznávame za príbuzných Rusov ani za pokrevných Čechov, lež sme a aj zostaneme Uhria telom a dušou, pokiaľ v žilách našich bude krv kolovať. Zem uhorská je našou rodnou kolískou, zem uhorská bude aj našim hrobom, a tú dobu, ktorá uplyva od kolísky až po tmavý hrob, vyplňuje vrúca láska k rodnej zemi, k nej sa túlime detinskou oddanosťou, tú ľúbime synovskou láskou, na jej zveladení pracujeme všemožnými silami, hotoví súc bránia ju do poslednej kvapky krvi. To cítime my a city tieto usilujeme sa nie vzbudiť, veď ony prvopočiatočne nachádzajú sa aj tak v srdci každého dobrého Slováka, lež udržiavať ich, upevňovať ich v niadrach našich spolubratov proti tým nesčíselným pokúšeniam, ktorým sú vystavení so strany turčiansko-sväto-martinských a ružomerských politikov.

Toto je náš smer. Celkom prirodzené tedy, že sú nám politickými nepriateľmi všetci tí, ktorí hlásajú, že my Slováci sme údovia jakéhosi slavianskeho národa. Dá sa celkom ľahko rozumieť, že sú nám politickými nepriateľmi všetci tí, ktorí by zo Slovákov radi vychovávali Rusov, Čechov a pánboh vie koho, len nie Uhrov. Týmto pánom je slovo «dobrý Uhor» toľko jako býkovi červené súkno. Hneď sa rozsršia, jaknáhle počujú, že niekto zo Slovákov úprimne vyzná, že je telom dušou dobrým Uhrom, že nehľadá za hraniciami rodnej

zeme ani bratov, ani priateľov, lež považuje za svojich najlepších spolubratov tých, ktorí tú samú hru nazývajú rodiskom svojím. Ani najmenšie nepozastavujeme sa nad tým, že nás menovaní páni nevychvalujú do neba zato, že my úprimne hlásame potrebu toho, aby každý občan tejto vlasti znal štátnu uhorskú reč, a že chválime vládu zato, že poskytuje príležitosť k tomu, aby sa každý občan vlasti mohol reč túto aj naučiť. Boli sme a aj sme prichystaní nato, že nás pánovia protivného smeru nebudú nikde odporúčať, že nebudú nikoho nahovárať, aby časopis náš čítali a nami hlásané zásady nasledovali. Nebolo by ani pekné, keby to tí páni boli spravili, jako ani my nevychvalujeme a neodporúčame nikomu nimi vydávané časopisy a spisy.

Jako ale všetko toto vieme pochopiť, tak nám rozum zastáva nad tým, prečo sú tí martinští a ružomerskí politici tak veľkými nepriateľmi, že politici z Turčianskeho Sv. Martina v Ružomberku vychodiaci slovenský politický časopis s tým dodatkom odporúčajú, že kto ho číta, ohlupie od neho.

Našou zásadou bolo vždy a aj teraz je, že aj v tom najtuhšom boji treba osobu čo takú šetriť asíce preto, že o každom predpokladáme, že bojuje z najhlbšieho presvedčenia, že bojuje nezištne čisto za zásady. Náhlady a presvedčenia môžu byť mylné, môžu byť chybné, keď ale náhlady tieto niekto s celým zápalom vnútorného presvedčenia zástáva, toho presvedčenie síce nevieme si osvojiť, osobu jeho ale nenapádame. Tak sa zdá, že túto zásadu nemajú, alebo aspoň neupotrebujú v tábore nám nepriateľskom. Toho dôkazom je nepriateľský pomer, v jakom žijú v Turčianskom Sv. Martine vychodiaci «Národné Noviny» a v Ružomberku vydávané «Slovenské Listy». Dva tieto časopisy stoja v službe jednej a tej istej myšlienky, totižto myšlienky panslavizmu. Rozdiel medzi nimi je len ten, žeby «Národné Noviny» radi spravili z každého uhorského Slováka Rusa, «Slovenské Listy» radi by zase všetkých nás počestili. Ani jeden z týchto časopisov tedy nechce ponechať Slovákov tým, čím ich Pán Boh stvoril, totižto Uhrami. A vzdor tomu, že tieto dva časopisy majú udaný spoločný cieľ, totižto spanslavovanie Slovákov, žijú v takom priateľstve jako pes s mačkou.

Čo je toho príčinou? Keby sme nepísali vážne nuž by sme povedali, že «Národné Noviny» snád preto tak veľmi pohrdajú a opovrhujú «Slovenskými Listami,» že ony zástávajú ruský smer, podporujú tedy mohutný trón ruských cárov, kdežto Slovenské Listy usilujú sa podopierať len pomerne

slabý a malý národ český. Kto si môže o sebe myslieť, že má za chrptom ruský trón, ten predsa môže pohrdáť takým politikom, ktorý nebol dost opatrný a prozretelný a stal si do služby pomerne malého a slabého národa českého. V Turčianskom Svätom Martine myslia si, jako sa opováži kto posudzovať nás, ktorí chceme vohnať Slovákov do ruského jarma, aby tam Slováci prišli čím skôr o svoju reč a otcovské zvyky. Keď si chceme materinskú reč a otcovské zvyky zapredať, tak ich zapredajme Rusom a nie Čechom. Kto sa chce utopiť, ten nech si nehľadá plitkú vodu, lež hlbinu; vo veľkej ruskej vode, dla nich, aj zahynutie lepšie padne, jako utopenie sa v malom českom jazere. O tom ani nejdeme hovoriť, že snáď náď obe udané smrti lepši je život v milom Uhorsku, kde si môžeme smele podržať materinskú reč a pridržať sa otcovských zvykov.

Ale nejdeme žartovať. Vážne ponímajúc vec, nemýlime sa, keď tvrdíme, že «Národné Noviny» a «Slovenské Listy» preto sú si natoľko nepriateľmi, že sa vzájomne boja o svojich dosavadných čitateľov.

A toto je vážna vec. Dosiaľ v Turčianskom Svätom Martine pyšne vykračovali tamejší politici, chlúbiac sa tým, že na nich počúva celé Horné Uhorsko, že všetci Slováci len ich počúvajú. A tu zrazu z ich tábora ozve sa hlas, hlas karhajúci a vyzývajúci Slovákov, aby nešli viac za Martinčanmi do Ruska, lež za ním do Česka. Kto kedy slýchal takú opovážlivosť! takú smelosť! Chcieť byť väčším a zručnejším politikom, než sú páni v Martine. Kto to kedy slýchal, aby sa bol niekto opovážil vztýčiť zástavu proti Martinu a svolával slovenský ľud pod nové zástavy. Takého opovážlivca treba prísne potrestať. A aj dostal svoj trest. Za to, že sa opovážil vydávať časopis bez privolenia a odobrenia martinských politikov, taký úsudok vyniesli o ňom, že od toho časopisu ohlupie čitateľ.

Ale nerozpisujeme sa dlho o veci. Medzi dvoma panslávskymi tábormi nastalo nepriateľstvo preto, lebo oba vidia, že tratia pôdu zpod nôh. V Martine vidia, že prívrženci ich rednú so dňa na deň a myslia si, že im ich odlúdily «Slovenské Listy» a preto ich odsúdili na smrť. «Slovenské Listy» zase vidia, že sú si nie vstave k sebe privábiť Slovákov a nazdávajú sa, že všetci držia s Martinčanmi, a preto hromžia na «Národné Noviny.»

A oba časopisy sú na omyle. Martincom neodberajú pôdu «Slovenské Listy» a časopis tento nie preto sa nemôže vzmočiť, že nenie vstave odľakáť Slovákov od Martina, lež preto nemajú prívržencov tieto dva politické smery, lebo aj tí Slováci, ktorí dosiaľ súhlasili s panslávskym smerom martinským, nahliadajú, že dosiaľ boli na

mýlnej ceste a jedon za druhým navracajú sa do lona pravého vlastenectva uhorského. Škoda sa tedy vzájomne tak hnevať «Národním Novinám» a «Slovenským Listom», o mnoho lepšie urobia, keď si podajú pravice a smieria sa a zanechajúc terajšiu bludnú cestu, nastúpia pravú cestu uhorského vlastenectva a uvidia, že ich vtedy budú nasledovať všetci Slováci, vtedy sa nebudú musieť báť, že ztratia pôdu zpod nôh.

Slovo k rodákam.

S poľutovaním vyznať musíme, lebo veď sa to nedá nijako odtajiť, že ohromná čiastka občanov našich, požívajúcich politické práva, od rokov a rokov je úplne netečná a ľahostajná. Stá, tisíce voličov ani len nepomyslí na to, že volebné právo je nielen neoceniteľným právom, ale že ono patričným aj veľké, namáhavé a stále povinnosti nakladá. Povinnosti, ktoré aj plniť treba a to tým viac, že ku plneniu týchže občanov eksekutívnou, úradnou mocou nútiť nemožno, a že plnenie týchže občanom iba vlastné svedomie a cit vlastenectva nakladá.

Tú okolnosť, že počas volieb známy počet voličov síst sa zvyknul; že patriční voličia aj odhlasujú — často — ba najviac ani nevediac ako, ešte nenie rozumným použitím práva a svedomitým plnením najvznešenejšej občianskej povinnosti. Veď ako často je ľud len číslovou hlasovacou mašinou. Veď ako často mnohi ani len mena kandidátovho neznajú; tým menej znajú tedy jeho smýšľanie, ráz (karakter), vlohy, schopnosti a zaujatosť za okres a krajinské záležitosti.

Keď potrebujeme remeselníka, nehľadáme fušera, ale šikovného, usilovného majstra. Keď si robotníkov zaobstarávame, obozretne skúmame, či sú práce schopní, ochotní a nie zábalčiví korhelia. Keď máme spornú záležitosť pred súdom, usilujeme vynájsť si právneho zástupcu, ktorého právna skúsenosť odporúča ako sbehlého a spoľahlivého advokáta, a nesveríme našu vec cele neznámemu alebo zlochýrnemu pobehajovi. A predsa vo všetkých týchto pádoch menšiu ztratu môže nám zapríčiniť naša povrchnosť a ľahkomyselnosť, ako vtedy, keď pre seba a za seba no aj pre a za tisíce a tisíce k volbe neoprávnených snemového zástupcu volíme, od účinkovania ktorého tak mnoho závisí, že sa to nakrátko ani len vypovedať nedá.

Čo z toho nasleduje? Nepodvratne nasleduje to, že prv ako by sme naše veľké volebné právo išli používať, aby sme s tým spojené a ho predchodiacie povinnosti svedomite plnili. Čo a aké sú to povinnosti, to sme na tomto mieste už viac ráz a dosť obsérne pojednávali, na tento raz pri-

pomenieme len to, že našou hlavnou úlohou je, nie čakať, kto sa nám bude hlásiť, alebo koho nám odporúčať, núkať ba snáď i natískať budú, lež sami sa máme a musíme postarať, aby sme si súceho a spoľahlivého zástupcu vynašli.

A v tomto páde nikto nesmie čakať na druhého, ale každý jednotliviec sám je povinný rozmýšľať a uvažovať, akého a koho si máme voliť za krajinského zástupcu, ablegáta? Jedenkaždý, keď dľa svedomia a najlepšieho vedomia svojho sa v tej alebo onej zaslúženej, schopnej a spoľahlivej osobe ustálil, povinný je to spoluobčanom sdeliť a týchže k jednosvornému pokračovaniu vyzvať.

Bohu buď chvála, máme značný počet mužov krajinského chýru. Týmto už mnohé na súde sily chudobné okresy môžeme zaplniť. No máme aj v okresoch k ablegátstvu súcich mužov tiež nadostač, ktorí po dnes len preto neboli snemovnými vyslancami, lebo sa sami nehlásili, no a neteční ľud ich nehľadal a k tomu nevyzval. Pravda, keď vyslanecké voľby spôsobom zvyklej kortešačky veľké tisíce stály, chudobní vzdelanci ani myseľ nemohli na to, aby čo kandidáti vystúpili: no keď ich voličia sami svojou vôľou k tomu vyzvú a svornomyslné vyvolia, vedu, schopnosť a prácečtivosť svoju vďačne venujú okresom a vlasti.

Čo bude potom z toho nasledovať? Predovšetkým to, že kočujúcimi ľudarmi natískaní neznámi pidimužiči v prebudilých okresoch volebných ani sa len ukázať nebudú mocí, a potom to, že také osobnosti dostanú sa do snemu, ktoré fažkej a velikej úlohe zákonodarskej aj zodpovedať budú vstave.

Ponosujeme sa sami a viac ešte huckajú nás ľudári, národnostní agitátori a iní nespokojenci slovom i tlačou, že je terajší snem náš takmer práce neschopným, vlastne, že oné súrne reformy, od ktorých blaho, ba ďalšie úspešné trvanie naše závisí, nie je vstave na denný poriadok doniesť a tým menej uskutočniť: na to ale málokto pomyslí, že sami alebo aspoň veľmi mnohí z nás sme tomu vina tým, že sme poslali a posielame na snem mužov ta nepatriacich, tých ale, ktorí by tam byť mali, ktorí by svedomite a rozhodne tam pracovali, tých v krátkozrakosti a ľahkovážnosti svojej doma necháme.

Nuže teda, rodáci moji, majte sa k práci. Čas sa blíži, nech nás nepripravených nenájde. Nečakajte. kým dotieraví ľudári i k vám sa natísnú a vám sa ponúkať budú, lež schádzavajte sa jeden s druhým a vyhľadajte si pre seba a okres svoj muža, na ktorého s dôverou a neskôr s chlúbou hľadieť môžete.

Pravdomil.

POLITICKÉ ZPRÁVY.

Jakú národnostnú politiku bude vláda prevádzať? Túto otázku zadal pri pojednávaní rozpočtu vo finančnom odbore vyslanec Komjáthy ministerskému predsedovi. Na túto otázku odpovedal ministerský predseda nasledovne: Vláda prevádza tú politiku, ktorú v programme v sneme označila a cieľom tejto politiky môže byť len to, aby uhorský štát bol vybudovaný v hraniciach cieľov jednotného národa uhorského štátu. Rovnoprávnym členom jednotného politického národa je každý syn vlasti, nech hovorí jakúkoľvek reč. Táto rovnoprávnosť ohľadom reči pohybuje sa v tých hraniciach, ktoré vykazuje politická jednota štátu a to, aby spravovania krajiny a riadny beh administrácie bolo prakticky možným. Každý skutok vladárenia musí sa prispôsobiť k tomuto veľkému cieľu a k smerodajným zásadám, vedúcim k tomuto cieľu. Národnosti si nezískame násilensťvom, lež tým, keď zavedieme dobrú administráciu a prisluhovanie pravdy a keď budeme spravodlivo nakladať s nimi. Aj spoločenská činnosť nech slúži tomuto cieľu. Ľudia, ktorí žijú z poburovania a prechmatov našli sa vždy, ba môžu byť takéto aj jednotlivé kruhy, týmto ale nepripisuje veľkú váhu. A jestli že kto búri proti jednote a zásade uhorského štátu, voči tomu upotrebí prisnosť zákona. To nestrpí, aby kto búril proti zákonom, proti konštitúcii a proti jednote uhorského štátu.

Liberálnejšia národnostná politika od tejto nedá sa ani myseľ. Od národnosti Uhorsko obývajúcich vláda nič iné nežiada, len aby sa postavily na stanovisko jednotného politického uhorského národa a aby uznaly jednotný uhorský štát.

Podporovanie priemyselníkov. V poslednom čase následkom zdrazenia peňazí nastal úpadok priemyslu a obchodu, zvlášte klesla u jednotlivcov chuť k stavaniu domov. Podnikatelia nateraz nechcú sa púšťať do zakladania väčších podnikov, kto má groše, stíska ich a tým trpí jak priemysel, tak i obchod. Minister obchodu následkom tohto zaslal prípis hlavnému a sídelnému mestu Budapešti, v ktorom vyzýva hlavné mesto, aby tie verejné práce, ktoré má najbližšie podušať, započalo hneď, aby priemyselnci dostali prácu. Minister aby poskytnul prácu priemyselníkom, oznamuje zároveň, že vláda tiež urobí v záujme priemyselníkov všetko možné, čo jej dovoľia financie, dá totiž najbližšie stavať budovy pre poštovú sporiteľňu, pre vyššiu stavitel'sko-priemyselnú školu, pre mechanickú a hodinársku odbornú školu a novú budovu pre záložňu vo vnútornom meste.

Ministerské porady. Rakúsky ministerský predseda gróf Clary bol v nedeľu v Budapešti. Predpoludním radil sa s našim ministerským predsedom Széllom v otázke zasadania delegácií a ustálenia kvóty. Zatým bol na vyluchu u kráľa, načo odcestoval nazad do Viedne.

Furmanka pri vyslaneckých voľbách. Ako známo zákon o súdení kúrie vo volebných záležitostiach dovoľuje, aby sa kandidáti mohli postarať o dovoz svojich voličov na miesto voľby. Ministerský predseda Széll ako minister vnútra následkom tohto vyzval právomocnosti, aby zodpovedne pomerom okresov vopred ustálili tarify, dľa ktorých môže patričný kandidát platiť za furmanku. Toto ustálenie furmanky vopred je preto potrebné, aby sa týmto spôsobom vyhlo zneužívaniu preplácaním furmanov. Viac právomocností už aj ustáľilo, koľko bude obnášať furmanka v jednotlivých volebných okresoch a z došlých uzavretí minister vnútra videl, že mnohé právomocnosti v ustáľovaní pláce za furmanku pri vyslaneckých voľbách išly tak ďaleko, že by kandidát vyslanectva len na furmanku pre svojich voličov potreboval 20—30 tisíc zlatých. Takéto vysoké ustálenie cien furmanky nenie cieľom zákona, lebo tým by sa otvorila široká cesta podplácaniu voličov, ktorí obyčajne sú i furmanmi počas volieb. Túto okolnosť uviedol do reči gróf Albert Apponyi v zasadnutí výboru, ktorý sa teraz zaoberá s revisiou domácich stanov snemovne, ktorá sa stala potrebnou následkom zákona o súdení kúrie vo volebných záležitostiach. Ministerský predseda Széll tiež vidí v ustálení veľkých poplatkov za furmanku možnosť podplácania voličov, čím by veľmi trpela čistota volieb, a osvedčil sa, že akonáhle mu stolice predostnú otázku tarify cieľom odobrenia, postará sa, aby cieľ zákona nebol naštrbený. Ministerský predseda svolá totiž do ministerstva vnútra poradu, ktorá prezre zaslané tarify a potom vezmúc do ohľadu pomery okresov, ustáli dľa možnosti jednotnú tarifu furmanky.

Zmena vo fõišpánskom sbore. Jako sa „Pesti Hirnap“ dozvedá, fõišpán šarišskej stolice Štefan Szinyey-Merse najbližšie vzdá sa svojho úradu. Jeho nástupcom má byť udajne fõišpán ugočskej stolice, mladý gróf Csáky.

Štyridsať millionov na nové kanóny. V spoločnom ministerstve armády robia teraz pokusy s novými rýchlo-paľnými delami. Próby nepokročily ešte natoľko, žeby sa vojenské kruhy boly už usniesly na tom, či nové delá zodpovedajú cieľu, práve preto minister armády nechal do budúročného rozpočtu nič na tieto delá. Pravdepodobné je ale, že sa pokusy najbližšie ukončia a už v rozpočte na rok 1901-vý stretneme sa so značnou summou na nové kanóny. Nové kanóny budú stáť 40 millionov zlatých, ktorú summu bude minister vo viac častiach pýtať.

Predĺženie platnosti zákona o brannej moci. Platnosť zákona o brannej moci, ktorý na desať rokov určuje počet rekrútov, vypršal koncom minulého roku. Vtedy boly jak u nás, tak aj v Rakúsku politické pomery tak rozorvané, že sa nedalo ani pomysleť nato, aby parlamenty prijaly nový zákon o brannej moci zvlášte preto nie, lebo spoločný minister chcel počet rekrútov pozdvihnúť; následkom toho bola platnosť branného zákona na jeden rok predĺžená. Teraz nastala znovu po-

treba, aby sa vyniesol buď nový branný zákon, alebo aby sa platnosť doterajšieho zákona predĺžila. Vláda rozhodla sa za predĺženie platnosti dosavadného zákona na jeden rok. Asiže preto, že teraz v Rakúsku sú také zamotané pomery, za jakých niet výhľadu nato, žeby do konca bežiaceho roku bol odhlasovaný nový zákon so zvýšením počtu rekrútov.

Nový krajinský vyslanec. V séčeňskom okrese v hontianskej stolici previedla sa voľba krajinského vyslanca 25-ho tohoto mesiaca. Jednohlasne zvolený bol Ján Scitovszky, bývalý viceišpán stolice.

Z Rakúska. Rakúska ríšska rada v utorok začala riadne zasedať. Hneď v prvý deň spravili českí vyslanci taký škandál, ktorým prevýšili predošlé nemeckými vyslancami zapríčinené škandále. Ministra pravosúdia skoro ubili, tak že zasadnutie muselo byť pretrhnuté. Jak sa takéto škandále budú opakovať, tak rakúska ríšska rada mnoho nespraví. Členov do kvótového výboru už vyvolili a tak kvótové výbory budúceho týždňa začnú sa už radíť vo Viedni.

Z Afriky. Z bojišťa došlé najnovšie chyry nenie sú pre Angličanov ani najmenej priaznivé. Búrovia opätovne prinútili anglické čaty k ustúpeniu. Okrem toho pošastilo sa im domorodé africké kmeny tiež vzbúriť proti Anglicku, tak že nenie nemožné, že Anglicko utrpí úplnú porážku a miesto toho, žeby si bolo podmanilo celú južnú Afriku, čo je nateraz jeho cieľom, utratí aj to, čo už malo.

V cintoríne.

V chotári každého mesta, každej obce je jedno miesto, ktoré nazývajú ľudia cintorinom.

Je to tiché, veľmi tiché miesto.

Síce aj cintorin je mesto, je obec. Má obyvateľov, a koľkých a od jak dávnych čias.

Lež obyvatelia jeho práchnivejú pod studenými hrudami. Tu nenie už boja, závidia, nesvárov. Tu vládne len ticho a pokojné odpočívanie.

Dobrý kresťanský ľud má cintorin vo veľkej úcte. Ba posväcuje to miesto, kde svojich drahých mrtvých pochováva. Slzami polieva hrobitovy, zdobí ich kvetinami, modlí sa pri nich.

A znáte-li príčinu toho, že prečo je cintorin sväté miesto?

Cintorin je nielen preto posvätný, lebo tam pod jeho hrudami práchnivejú kosti našich drahých rodičov, milých dietok, lež aj preto je posvätný, lebo dľa našej viery v hrobách nezaničneme na večnosť. V hrobe sa človek nerozptýli . . . len, obrátiac sa na prach očistí sa a chystá sa ku krajšiemu, večnému životu.

Nedávno som bol v meste K. a šiel som aj do cintorína. Oh, taký cintorin som ešte v mojom živote nevidel. Ani ho tak ľahko nezapomeniem, zvlášte jeden krásny pomník!

Je to jedna socha. Cujte len, rozpoviem, že jaká.

Sedí tam v osamotenej stolici jedna v mladistvých rokoch nachádzajúca sa ženská. Je chorá, veľmi chorá, má suchoty. Aj vy to znáte, že koho táto choroba stihne, ten čoskoro zhynie, ako kvet, ktorý snečná páľčivosť zničí. Aj jej príbuzní znejú, že jej prichodí koniec. Len jej malá dcéra nezná... ba túli sa ku svojej drahej matke, ktorá ho objíma so svojima vyschnutými rukama, aby sa rozlúčily.

Postál som pred touto sochou a takto som si rieknul:

— Nie, nemožno, žeby toto rozlúčenie bolo večné. Táto matka sa ešte musí sísť so svojim dieťaťom.

Áno, drahí moji: Vstaneme!

To nám hovorí aj tichý cintorín.

Lež ešte aj inému nás učí.

Krásna je to obyčaj, že ľudia hroby križom alebo iným pomníkom označia.

Čítame potom nápisy. Tie hovoria:

— Tu spočíva!

Teda človek len v hrobe spočíva. Tak je. Život je zápas a týmto zápasom si musíme nadobudnúť pokoj.

Potom hovoria, že:

— Kto tu spočíva?

Bárs kto, kráľ, knieža, gróf, pán, remeselník, roľník — známe, že každý má jeden byt — hrob. Tam spočívajú v rade jeden pri druhom. Snáď ich len tenká vrstva hliny delí. Hľa teda len cintorín je to miesto, kde je každý rovnaký. Smrť je vstave srovnáť ľudí — v cintoríne.

Ďalej hovoria:

— Žil, desať, dvadsať, tridsať, päťdesiat, šesťdesiat — ach, jak zriedka osemdesiat alebo práve sto rokov.

Hľa, tak krátky je život. Preto pozorujme a múdre upotrebuje dni života svojho a žime tak, žeby sme sa mohli bárskeď pred Pána Boha dostaviť.

Vidíte už aj pre toto poučenie náleží cintorín ctíť...

V tieto dni mnohí pôjdu do cintorína, lebo bude deň Dušičiek.

Jedon raz vyšla aj jedna matka so svojim malým dievčatkom, ktorá ustavične plakala, smútila, lebo jej zomrel drahý manžel. So dňa na deň reptala proti osudu. Ale teraz, ako došiel deň Dušičiek, zišly jej na um všetky boľasti. Nemohla si srdcu svojmu poradiť, zúfale vykrikla:

— Bože môj, prečo si mi odobral manžela a otca!?

Malé dievčatko kľáčalo tam popri nej, a keď videlo, že jeho matka zúfa, chytilo jej ruku a takto prerieklo:

— Mama moja, nehovor to, že sme ostali bez otca. Či neznáš, že máme ešte jedného Otca. Veď si ma učila modliť sa: «Otče náš, ktorý si na nebesiach!»

Matka sa zdesila. Potom uprela zrak svoj k nebesiam a riekla: «Otče náš, buď vôľa tvoja!»

A viac nereptala.

S takýmito myšlienkami vstúpme vždy do cintorína a nech nám je sväté a ctené toto miesto.

A. R.

Hrdosť.

Na tele handry — v očiach boľný trud, —

Tak stojí starec, — žobrák, — pri plote,
Žalostným hlasom almužnu prosí:

Z tváry mu vídať, že hynie v psote.

A dobrí ľudia v deravý klobúk

Ochotne meťú milodary mu —

Veď cíti každý jak trápny je hlad,

Jak fažko znášať v handrách je zimu.

— Chodiac okolo starý zemský pán

Denne mu celý «päták» daroval;

Lež onemocnel, — a cez dni osem

Neukázal sa, — postel' vartoval.

V deviaty však deň, — keď známy «päták»

Hodil starcovi do klobúka zas:

«Prosím, veď ešte osem ste dlžen

Mi už doplatiť» znie žobrákov hlas.

«Ba kýho dasa!» — zastaví sa pán,

Bo bezočatosť mocne pohla ho:

«Do pekla s vami!» rečie nevrle

A chvatom hľadi utiecť od neho.

No starec v handrách hrdo sa vypne

A hodiac «päták» za ním — zhuľáka:

«Tu máš, nevďačník! — keď neplatíš dlh,

Nuž tak iného najď si žobráka!»

DOPISY.

Kyszuca-Ujhely, v októbri.

Velactená Redakcia!

Čože to kladivo kovať tak prestalo
Či za tak dlhý čas nové nič nemalo?
Horký nie! ale keď nemalo dosť uhlia,
Ktoré by na oheň ukladali ľudia.

Našlo jedon uhel tretieho oktobra
Pri svatbe držanej jedného to Ondra;
Bol to uhel veľký hen od mesta Nitry,
Ale nerozjatril v meste našom iskry.

Jančeko Markovič došiel sa podívať
Jako stoja veci a či môže úfať
Tú vernosť voličov, ktorou mu aj predtým
Oddaní bývali s jejich vodcom slepým.

Však ale tak sa zdá, že sa časy menia
A s nimi premilá tá fudová strana,
Lebo príchod jeho nebol nič vítaný,
Preto myseľ jeho vzala hneď smer iný.

Navštívil Neslušu, ku tomu Divinu,
Kde mu pripravili priatelia hostinu;
Ale myslím, že mu nie veľmi chutila,
Lebo veď sa priazeň a láska ukryla.

To by bolo ovšem pozornosť vzbudilo,
Keď by srdce jeho také dobré bolo:
Úbohému fudu — nemajúc zemiakov —
K uľaveniu biedy bol dal páru zlatkov.

Lebo veru časy, ktoré byly plané,
Úbohý ten náš ľud skoro nezabudne;
Uroda, tá bola veru veľmi slabá
Na jaro odložiť dačo bude beda.

Nech nás len Všemocný Hospodin zachráni
Od bludu, od biedy a od inej pliahy,
Aspoň len do tých čias, kým zima preide,
Veď už potom na jar snáď len ináč bude.

Na vode Kysuci most silne stavajú,
Gále, koly, drevá do zeme vbíjajú;
K čomu neomylné potrebujú mnoho
Všelijakej látky ... aj moje ...

Kladivo.

V Rovném (pri Bytči), 15. oktobra.

Slavná Redakcia!

Neviem sa rozpamätať, žeby som bol vo vašom
oblúbenom časopise i z našej obce dopis videl, preto
chcem voľačo ja sdeliť.

Nedávno v našej susednej obci v Kolaroviciach
zomrel pán farár a pozostalosť jeho, jako to obyčajne
pri kňazoch býva, na verejnej licitácii za celé tri dni
odpredávali. — Z okolitých dedín a z blízkeho mestečka
Bytče zišlo sa hodný počet kupovať chcejúcih; aj naše
Rovné bolo hojne zastúpené. Prvé dva dni prevádzal li-
citáciu bytčiansky notár. Naraz som počul zvalu a krik,

bol som tedy zvedavý čo sa to stalo, a počúvam, že
vraj keď kostol opravovali, zanesli do fary dva obrazy,
že tie obrazy patrily kostolu a že byly omylom s pozos-
talými vecmi po nebohom farárovi odpredané za 3 zl.
60 kr. Šťastným kupcom bol krémár Belliš, mój spolu-
občan, a jako dobrý katolík len potom vrátil obrazy
omylom predané, keď za ne 10 zl. dostal, lebo veru
teraz každý robí pre svoj profit, nech je to aj ten naj-
lepší katolík, a nech by trebárs mal aj švagra farára,
a bárs by tie obrazy patrily aj kostolu. Teda nielen židia
robia pre svoj rebach, ale teraz sú už aj všetky iné vie-
rovyznania od tých židov nakazené.

Tento týždeň zhorelo na našich vrchoch (na Ša-
tine) humno s nevynláteným zbožím naplnené. Ponevác
pre ustavičné dažde v humnách pozvázané ľobilie bolo
zväčša mokré a tak silno natlačené, že sa parilo, susedia sú
tej mienky, že sa oheň následkom toho strhnul.

Tejto jaseňi sme už mali odrazu asi 12 dní pek-
ného času, a teraz nám už nastaly dobré mrazy, trebárs
nemáme ešte zemiaky vykované ani steľ a drevo na
zimnu nachystané, lebo sme toho roku mali málo pekných
dni k poľným prácam, ani nevieme kde a kedy nám
leto ušlo.

Ináč sa tu máme dobre, lebo naši ľudia zo vše-
tkých strán sveta nosia a posielajú k nám peniaze, ktoré
si drôteným tovarom a všeliakým priemysiom v cudzo-
zemsku zarábajú.

Rovnan.

Lisková, dňa 22. oktobra.

Vysokoctený pán Redaktor!

Teraz sa tiež splnilo to naše porekadlo: „Teplá
zima, studené leto.“ Zima bola ozaj teplá, tak že skoro
ani sanice nebolo. A jar? Tá tiež skoro zavítala i u nás.
Už v marci sa robilo na poli, v apríli sa pokračovalo
ďalej pri studených vetroch a kto sa v tomto mesiaci
nepousiloval, ten veru mal času premýšľať, kedy zaseje
svoje jarné zbožie. V máji prišiel dážď, tak že mnohý
hospodár až koncom tohto mesiaca dokončil svoju prácu.
Leto bolo tak chladné, ba povediac pravdu studené, že
i v júli, ešte i v auguste dobrý bol svrchnik alebo aj
teplá pec. Pritom ale Pán Boh požehnal nám zo vše-
tkého, čo sa u nás môže urobiť, dobre strednú úrodu.
Žiadna úroda nemá vysokej ceny: žito na siatie bolo
najdrahšie 6 korún 50 hal., jačmeň možno dostať po 5
korún koľko chce, ovos po 4 koruny, švábka po 3 ko-
runy 60 hal. a kapustu nemá kto brať, a môže jej dostať
koľko chce po 1 kor. 60 hal. m. et.

Furmani majú ešte aj po dnes zárobok, len by
mnohý stačil. Epidemické choroby nás tohoto roku obišly,
len kde-tu sa vyskytne ruská nátká (influenca) a kde-tu
pri niektorých trachoma (očná choroba), na túto poslednú
máme aj lekára, ktorý už s dobrým výsledkom druhý
rok lieči.

Na poli sme tiež nemali žiadnej pohromy, búrky
a kamence nás toho leta obišly. Naš bystrý Váh ale aj
toho roku tri osoby usmrtil. Táto naša hlavná rieka sa

po dvarazy tak rozvodnila, že sme sa už obávali, že náš už tak starý, ale ešte dobre zachovalý most zoberie na Dolniaky. Veď čítame v novinách rok po rok, že rieky poberú aj železné mosty a tento ešte vždy stojí a to pevne. Naši otcovia ho tak gruntovne založili, že ani taká voda, ako prišla v mesiaci júli nemohla ho pohnúť. S týmto mostom my máme roboty pravda každý rok do sýtosti, ale pre veľkú našu potrebu a susedných obcí sme ho vstave udržať s veľkými obetami.

Na tento most pravda prispievajú maličkosti aj susedné obce, ktoré ho tiež veľmi potrebujú. Horšie sme my s brehami Váhu, tie už nevládzeme brániť, pašienku nám odoberie každý rok na jednej strane, na druhej strane pravda zostane ale nie pašienok, lež štrk. Ešte sa musím vrátiť k nášmu mostu natoľko, že keď ho voda nemohla ani toho roku vziať, pochlapil sa pán vetrovský na ňom, lebo v septembri prišiel taký víchor, že operadlá z neho ďaleko odniesol, ba aj slabšie palánty povytáhal.

Nového tak nemám čo sdeliť, len to, že svet sa vždy žaluje a pravotí. Teraz ešte aj to sa stalo, keď rychtár a krémár nežaluje občanov, nuž niektorí občania žalujú týchto. Keď sa to skončí, nezameškám et. čitateľom aj to oznámiť. Zimu máme poriadnu, ba okolo Štrby a Važca sa už vraj aj sankujú.

Či ste páni dopisovatelia liptovskí pospali, keď tak zriedka od vás dopisy čítame. Pozrite sa na malú Oravu, ztadiaľ dva, aj tri dopisy prídu v jednom čísle. Teraz sa už dlhé večery, trochu trpezlivosti k tomu, kus mysle, predmet si najst a dopis je hotový.

S úctou

Liskovan.

Základ blaha v manželstve.

Najkrajšie povolanie dievčata je, aby daktorého počestného mladíka oblažila a skrz to aj ona sama blaženou sa stala.

Keď vidia India nový pár v kostole, kde si „až do mojej a do tvojej smrti“ lásku prisahá, takto sebe myslia: „Jak blažený a pekný pár, aj Boh ich stvoril jeden druhému!“

Málo je takých, ktorí o neistej budúcnosti premýšľajú, nepýtali by sa sami seba: „či budem blažený?“

Veru, toto je najhlavnejšia otázka pri každej ženbe. A keď mladá žena prekročí domový prah, v ktorom napozatým žiť a zomreť má, dušu jej uchváti trapná predtucha, striedavý cit bázlivosti a úpenia: Jaká bude budúcnosť?

A na túto otázku neváha dlho život s odpoveďou. Častejšie veľmi skoro odpovie, prv, jako si to pomyslíme.

Ešte nezvädnul ani jeden lístok z mladuchynho venca, už cíti jeho nosička, že sa pomaly prevráti na venec mučednice. Sotva vznikne v lesku zameneného prsteňa celý rad milých rozpomienok, ktoré mesiace „sľubníkov“ natoľko sladily a už cíti srdce, že ten prsteň, ktorý je znakom nevyčerpateľnej lásky: sta puto ju stíska.

Preto nech si každé dievča náležite premyslí ten krok, ktorým celý svoj život k životu jedného mladíka zaviaže.

Mnohé dievča len práve preto, aby nezostala „starou pannou“ — alebo že chce ukázať svetu, že i na jej hlavu vyrástol venec: vydá sa ľahkomyselne, nemysliac na to, či miluje patričného mladíka opravdovou láskou, či bude v stave s ním v duševnom a srdečnom súhlase blaženo žiť?

A čo sa stane potom?

Nová žena čo skoro precítne; je nešťastná, nespokojná prez celý jej život. Nešťastnou učinila tak seba, jako svojho manžela.

Aby však bolo manželstvo — aspoň dľa ľudského rántania — šťastné a rodinný život spokojný, k tomu je v prvom rade potrebné, aby sa do manželstva vstupujúci v úplnom smysle slova vzájomne milovali.

Bez tohoto sa nedá ani myslieť opravdu blažený rodinný život, stále srdečné spojenie. Ani zlato, ani peniaze, ani majetok, ani krása nerozkazuje s mocou lásky a tam kde chybuje vzájomná láska: bohatstvo a krása nestojí nič.

Nerozumieme tu okamžitú v plápolajúcej myslí rýchle vzniknutú lásku.

K tomu, aby sa mladí vzájomne zamilovali, dobre jeden druhého vyskúmali, potrebná je dlhšie trvajúca láska.

Práve preto zle činia takí rodičia, ktorí dovolia keď sa mladíci po jednej zábave, po jedon-dvojnásobnom zidení sa oboznámili, žeby ich dcéra už pod prvým vplivom roznieťenia zaslúbila sa a nato čím skôr k oltáru pristúpila.

Takéto prenáhlené manželstvo už mnohokrát a mnohým len na zkazu slúžilo.

A to je veľmi prirodzená vec!

K čomu je potrebná dlhšie trvajúca známosť?

Ku vyskúmaniu lásky.

Čím viac príležitosti sa poskytuje k tomu, aby mladíci mohli poznať obyčaje, myšlienky, city, prípadné slabosti jedon druhého: tým určitejšie možno rozhodnúť, posúdiť, že či je základná príčina k tomu, aby oni uprostred najťažších okolností života — rozumejúc jedon druhého — mohli žiť?

Pokým tá zásada vedie rodičov a dievča, že „bárskto“ nech len „čím skôr“ príde, môže snadno nastúpiť trpké precítutie, boľastné sklamanie sa!

To je múdre dievča, ktoré dobre pozná sľubenca svojho. Zná jeho krásne vlastnosti, rozmary a je spôsobilé dľa jeho prirodzenosti sa riadiť; zná už vopred jeho slabosti a usiluje sa hneď od počiatku poznania sa takéto liečiť. To je prozreteľný mladík, ktorý keď prah jednej rodiny s tým úmyslom prekročí, aby si tam svoju družku vyvolil: nedá sa zaslepiť náruživosťou, lež mužskou rozvahou sa vynasnažuje o tom presvedčiť, srovnáva-li sa náboženstský cit, smýšľanie, celé jeho chovanie sa s dievčatiným; bude-li mať dost trpezlivosti, sebaobetivosti,

nežnosti, duševnej sily zápasit s jeho slabosťami, slovom bude-li spôsobná srdce jeho stále ku sebe pútať.

Keď by si dievčatá a mladíci rozmysleli pred vstúpením do stavu manželského toto a namiesto toho — čo by majetok, peniaze byly ich hlavným cieľom — tieto tu podotknuté veci hľadali, veru ináčej by sme stáli s rodinným životom,

Hľa, že jaké následky majú takrečené „interesantné“ alebo „prenáhlené“ manželstvá, to môžeme z každodenného života súdiť.

Mladíci za ten krátky čas, pokiaľ sú v sľuboch, pred svetom, matkou a otcem sú tak blažení, tak spokojní, tak svorní, tak sa oblizujú, ani čo by boli z cukru.

Potom nastúpi život mladej panej! Pár týždňov — a nasleduje celkom inší život, celkom inší obraz.

To dievča bolo snáď doma maznavé, nepoznalo tisíc násobné starosti; neznalo čo je núdza: veď v sladkom náručí rodičov svojich na toto nikdy ani len nepomyslelo. Aj svojho sľubenca tak poznalo, jako dokonalého muža, pri ktorom nenašlo nič k zapovrhnutiu: ktorý k nemu vždy sladko a lichotive premluvil; ktorého myseľ, cit, vôľa celkom v jej rukách byly. Teraz sa vec zmenila. Bezprostredné dotýkanie, ustavičné spolubývanie, na jednom chlebe žitie z mnohých takých vecí strhlo závoj, o jakých sa im doteraz ani nesnívalo. Pomaly začína láska stydnúť, skutočný život zamení krv ich srdce. Tak nastúpi čas, kde srdce takto zalká: Jak ináčej to bolo kedysi nežli teraz!

Čo bude s tou slabou ženou, ktorá nenie na všetko toto pripravená? Čo bude s tým dievčaťom, ktoré nebolo už doma prichystané na príjemnú a nepríjemnú stránku života? Keď nebude mať duševnej sily, aby menšie slabosti manželove prehliadla; keď nebude vstave následkom omylu ešte lepšie a vrejšie milovať?

Lebo bola-li láska opravdu srdečná, mocná, hlboká a neprístupná: tá bude i teraz hľadať v manželovi len dokonalosť, slabosti ale liečiť; tá bude dosť mocná, aby všetko ukryla, zabudla a tým manžela ku sebe pripútala.

Jestli ale táto láska chybuje — ach vtedy — môžu tam byť bohatstvo, poklady, krása; tie budú len na to, aby žene len väčšie boľasti a mužskému len trpké výčitky robily.

Sú dievčatá, ktoré všetko to, čo sme tu povedali, veľmi dobre znajú sebe rozvážit. Dobre majú. Pravda, že najprirodzenejšie povolanie dievčata je, aby sa stalo matkou; ale či, — keď pomyslíme, že jaká budúcnosť očakáva dnes mnohé dievčatá, keď z naskytnutých sa príkladov zmudrejú a to povedia: „radšej ostanem len v náručí rodičovskom a tak zvädnem, jako kvet, na ktorý ľudia celkom zapomenú, ale si nesviažem život s takým mužským, ktorý ma nemiluje, alebo ktorého ja nemilujem“ — či nemajú prácu, ba povedzme právo ku tejto odvahe?

Hľa i z tohoto môžeme vidieť a presvedčiť sa o tom, že kresťanský manželský život má sa zakladať na

čistej, nesobeckej láske, ktorú Pán Bob posvätil. Manželský život, ktorý len púha smluva sviaže, ktorý je len na čas — na hodinu — nech si ľudia neprajú, lebo sa veľmi sklamá.

Žena môže byť len vtedy blažená, keď tak ona jako jej manžel s tým nezvratným rozhodnutím prekročia prah rodinný, že sa budú jak v dobrom tak i v zlom osude úprimne milovať a že ich láske v živote nič inšie nezahatí cestu, jako: smrť. A. R.

BESEDNICA.

Bozk tuláka.

— Dľa anglického. —

Bol studený novembrový večer, keď po ceste dažďom úplne premočený s veľkým namáhaním kráčal jeden človek; golier kabáta si vyhrnul, klobúk vtláčil si hlboko na oči. Už asi dve hodiny čo opustil mesto a ešte vždy nenatrafil na nejaký útulok. Náhle zastal a oprel sa o svoju krivú palicu. Nie! Teraz sa neklamal, svetlo trblietalo sa z okna jedného domu, ktorý stál tam pri železničnej rampe. Nenie teda odsúdený, aby tu na hradskej zhynul hladom a vysilením. Zaiste bývajú tam ľudia, ktorí nebudú nemilosrdní, keď vyslúchnu jeho sťažoby.

Kľčovite stisol svoju palicu a blížil sa ku dverám domku. Za okamih postál ako by premýšľal, potom ale ticho zaklopal na dvere. Dvere sa hneď otvorily a na prahu objavil sa silný muž, pohliadol na neho a potom sa osopil na človeka prosiaceho za odpustenie, že je tak opovázlivým.

— Kto ste? Čo chcete?

— Trošku jedla, lebo zomrem hladom — odpovedal vandrovník zroneno.

— Jedla?! To, to, vždy tá stará historia — riekol chlap vo dverách.

A po krátkej prestávke doložil:

— Prečo nepracujete tak ako ja? Berte sa odtiaľto, lebo zahuckám psa na nás!

A s tým zhurta búšil dvermi.

Tichý vzdych vydral sa z prs vandrovníka a celý sklúčený oprel sa trochu o blízku ohradu. Potom sa pomaly odvrátil od domku a pohl sa ďalej cestou. Pohľad jeho očí podobal sa pohľadu divého šialenca, jeho ústa mrmlaly nesúvislé slová. Zrazu začne naslúchať. Čo je to? Nieкто sa približuje. Je to jazdec. Čiste počul šľapot kopýt v blate ťažko kráčajúceho koňa.

Hladný človek rýchlym rozhodnutím ukryl sa za jeden strom. Keď samotný jazdec cele blízko prišiel ku nemu, rýchle vyskočil zpoza pňa a zastal mu cestu.

— Pre Kristove rany, človeče, zkaže ste sem vyskočili? — zvolal mladý jazdec a ľahko soskočil s koňa. — Je celé šťastie, že som nemohol jazdiť eivalom, ináč by vás bol kôň celého došliapal. — A stým striasol svoje široké plecia, tak, že s jeho kabáta len sa tak liala voda.

— Chcel som vám zastat cestu, — riekol vandrovník zaškrípajúc zubami.

— Skutočne? A prečo? — pýtal sa mladý človek, ktorý bárs jak sa namáhal, nemohol v tme vidieť tvár tuláka.

— Lebo — lebo potrebujem podporu.

A s výhražným pohybom ruky zdvihol svoju palicu.

— Potrebujete podporu? A tú hľadáte tu na hradskej?

— Tam hľadám, kde najdem, lebo zomieram hladom!

— Pre Boba! Teraz už, keď konečne vidím vašu tvár, ani nepochybujem o pravdivosti vašich slov. Tu máte, vezmite si tento peniaz a hľadajte si niečo zaň kúpiť.

S tým mladý človek siahol do vrecka, aby vytiahol peniaz, ale náhle jako by mu bola napadla dobrá myšlienka, takto riekol:

— S peniazmi, je pravda, teraz nevykonáte mnoho. Potrebujete pokrm a ten môžete dostať len v meste. Ale počkajteže! Ja teraz idem na jeden majer, ktorý je odtiaľto po hradskej ešte asi na štvrt hodinu cesty ďaleko. Tam najdete — každý pozná tam dom Tupého. Ja idem vopred. Ale z tváre vám vidím, že poznáte pána Tupého. Nemusíte sa ho báť; je on veľmi pokojný a dobrý človek. A keď by on nebol dobrosrdeč, tak zaiste bude jeho dcéra... Nuž teda, ja pohnem evalom vopred a poprosím, aby vám niečo prichystali pokým ta prídete.

Mladý človek práve položil nohu na strmeň, keď ho cudzinec chytil za plece.

— Myslím, že ste ma rozumeli? spýtal sa jazdec.

— Áno, ale...

— Čo ale?

— Kto je to ten pán Tupý, o ktorom ste práve hovorili? Anton Tupý, ten chýrny gazda?

— Áno.

— Ste s ním v rodine?

— Nie, — odpovedal mladý človek po pár okamihoch premýšľania. — Ešte som nie, — riekol s úsmevom, — ale o krátky čas budem, aspoň mám nádej. Chcem byť jeho zaťom.

— Oh! Zabudol som, že má dcéru.

Ťažká palica vypadla mu z ruky. Mladý šuhaj šikovným skokom vyšvihol sa na koňa a keď i druhú nohu vložil do strmeňa, ešte raz obrátil sa k vandrovníkovi a riekol.

— Nezabudnite ako vyhlíada dom: má železnú bránu s dvoma väzičkami. Môžem vás ubezpečiť, že dostanete dobrú večeru. — A bodnúť koňa zmizol v tme.

Anton Tupý, chýrny gazda, pohrúžený do myšlienok sedel v chyži; z druhej chyže ozýval sa veselý spev mladej devy. Spev zrazu umlkol. Tupý vedel, že sa priblížil ten strašný okamih; vedel, že Ferko Horický prišiel si pre odpoveď. Slúbil mu, že dnes večer, o takomto čase mu ju dá — a Ferko nedbal na neprijemnú cestu v pľušti novembrového večera, len aby zvedel o svojom osude. Tupý vstal a pomaly chodil hore-dolu po izbe.

Bolo to nevyhnutné. Ferko musel zvedieť skutočnosť. Ale ozať jako prijme to odhalenie? Či ozať vo vrelej

svojej láske cítenej naproti Anke pokojne prijme to vyznanie, a či výčitkami, opovržením obsype jeho, Tupého, a opustí dievča, ktoré ho nadovšetko miluje? Nie, toto posledné nemôže uveriť. Horický je čestný človek, srdce má na mieste. Je on taký človek, ktorý svojich bližných posudzuje dľa vnútornej ceny a nie dľa zemských statkov.

Minula pol hodina a Tupý ešte vždy chodil hore-dolu, keď sa približovali pevné kroky. Zaklopali na dvere. Tupý dvere otvoril: pred ním stál Ferko Horický.

— Všetkým, Horický, prišli ste pre odpoveď? — riekol státkár po obvyklom vzájomnom pozdravení.

— Áno, pán Tupý a prosil by už konečne — riekol mladý človek zbežne pohliadnuc na tvár starého státkára.

Tupý ponukol svojho hosta stoličkou a i sám si sadol na druhú.

— Ale kde je Anka? Je potrebné aby i ona počula, čo chcem povedať, — takto riekol Tupý.

— Anka dáva jedlo jednomu úbohému človeku, ktorého som našiel na ceste — odpovedal Ferko. — Od hladu bol už cele slabý a ja som mu riekol, že vo vašom dome dajú sa mu najesť. Myslím, že sa pre túto moju opovážlivosť nenahneváte...

— Veľmi múdre ste urobili, Horický — pretrhol ho v reči Tupý. — A hovoríte, že sama Anka dáva mu jesť?

— Áno, pane, nechcela sveriť na slúžku toho úbohého človeka.

Onedlho na to vstúpila do chyže Anka. Oči mala červené od plaču.

— Plakala si, dieťa moje? — tázal sa jej Tupý, keď si dievča sadlo k nemu.

— Áno, — odpovedala ticho. — Ten úbohý človek mi tak zvláštne ťakoval za to, čo som mu dala a keď mi vinšoval dobrú noc...

Anton Tupý bol viac zaujatý svojimi myšlienkami, než aby si bol všimnul slová dievčata a na ne odpovedal.

— Dieťa moje! — riekol. — Dobré, že i ty počuješ to, čo chcem práve rozpovedať a je správne, keď ten človek, ktorý si ta chce pojať za družku života a dnes prišiel pre odpoveď, počuje priebeh života nášho.

Mladí prekvapene pohliadli na hovoriaceho a mimovoľne chytili si ruky.

— Priebeh vášho života, pane! — riekol Ferko. — Sotva vám rozumiem, lebo že ste vy najstatočnejším, najpoctivejším človekom na celom okolí, to viem; i to viem, že ste v svojom mladom veku mnoho zápasili, pokým ste si budúcnosť zabezpečili; teda čo rieknete, bude len vo váš prospech.

— Nechcem ja rozpovedať ťažkosti môjho mladého života, ale niečo cele iné, čo sa týka Anky. — Anka, Anka totiž... nenie mojou vlastnou dcérou!

Konečne odznely ťažké slová!

— Nie som tvojou dcérou? — tázave riekla Anka sotva slyšateľným hlasom.

— Sadni si, dieťa moje a poslušaj moje slová... dávna to udalosť... hodná vpísania do knihy... — Dvaja bratia milovali jednu devu. Z bratov jeden bol pilný, pracovitý; druhý leňoch, divý.

Dievča si volilo toho, ktorý trávil čas nemilobohu a vyhýbal každej práci. Pracovitý brat nesdelil tajnosť svojho srdca nikomu a nikto ani netušil, že jeho srdce zlomila neopätovaná láska. Usmieval sa a hovoril o všeobecných veciach s tou devou, ktorá mu zapríčinila tú bolesť srdca. Ale keď bol samotný, pekná deva vždy mu tanula na mysli a neraz v noci vylieval horké slzy.

Opustil svoje rodisko a osadil sa v cudzine. Jedného dňa počul chýr, že jeho brata, ktorý prevzal otcovskú dedovizeň, o ktorej on niekedy snil, pre falšovanie vechslov chytili. Obvina bola základná a súd posúdil ho na pätnásť rokov nútenej práce.

To sa stalo o dva roky po jeho svatbe a o rok na to, čo sa mu narodila dcérka. Majetok bol obťažovaný dlžobami. Jeho manželka nevedela prežiť ťažký úder. Keď jej manžel odsedel asi rok vymeraného trestu, jeho manželku uložili do hrobu. Prišiel som asi hodinou pred jej odumretím, prosila ma aby sa staral o to zlatovlasé dieťa, ktoré opúšťa, aspoň do tých čias, pokiaľ jeho otec vyjde z väzenia. Prisľúbil som jej to a keď padly hrudy na ženskú, ktorú som tak vrele miloval, vzal som k sebe to dieťa, ktoré sa matke natoľko podobalo. Majetok som prevzal, krvopotnou prácou a sporením dlh povyplácal a dieťa vychoval...

A tým dieťaťom, Anka, si ty...

Nastalo hlboké ticho. Anka učiniac pár krokov klesla na kolená Tupého.

— A čo myslíte, čo urobím teraz? — riekol Ferko pretrhnúc tichosť.

— Predpokladám, že počujem od vás to, čo vám šeptá srdce.

— Srdce mi šeptá, že všetko to, čo som teraz počul, nemôže schladit' moju lásku naproti Anke a teraz znova slávnostne opätujem, že Anku vrele milujem, ona miluje mňa, dajte nám teda vaše požehnanie.

— Dám, s láskou celého srdca svojho — odpovedal starý Tupý a vrele potriasol pravicu Ferkovu. A mladý človek sa sklonil, zdvihol Anku, pobožkal jej slzami zmáčané líca a starý Tupý so slzami v očiach žehnal mladé duše...

O hodinu sľúbenci stáli pri železnej bráne zahrady, aby sa rozlúčili. Kôň s radosťou pohliadal na svojho jazdca tušiac jeho radosť. Dážď medzi tým prestal.

— Oh, Ferko, je to hrozné, keď pomyslím jak trpké sklamanie ma stihlo a jak pyšná som bola na svojho otca. Strašná to myšlienka, že som dcérou podvodníka, a predsa veľmi lutujem svojho nešťastného otca. — A Anka Tupých len s ťažkosťou vedela utlumit' plač.

— Moja milá — riekol Ferko tešiac ju — nech ťa to veľmi nermúti. Ty nemôžeš za to, čo vykonal tvoj nešťastný otec a kto vie, či ho dnes nehryzie svedomie za jeho hanobný skutok. Snažme sa teda zabudnúť mi-

nulosť, i jeho, a buďme šťastní v našej láske a v tých pekných dňoch, ktoré na nás čakajú.

Cele zaujatí sebou ani nespozorovali v svojej blízkosti tretiu osobu, jedného chlapa, ktorý stál v tóni stromov.

— Áno, áno, zabudnite ho, i minulosť — riekol polohlasne. Múdre urobíte. Žite šťastne, blažene. A čo sa jeho týka?!... A skrčená postava rýchle zmizla bez toho, aby ju boli mladí spozorovali.

— Ale povedzte mi, Anka — riekol Ferko — prečo si mala vyplakané oči, keď si vnišla do chyže.

— Pre toho úbohého človeka — pre toho tuláka.

— Snaď ťa prestrašil, Anka? — pýtal sa Ferko.

— Mňa? Ah nie, niečo iné. Riekol mi, že ho moja tvár upomína na jedno stvorenie, ktoré on niekedy veľmi miloval, na jeho dcéru, ktorú utratil na veky... a... Ferko... prosil ma, aby ho... bozkala.

— A ty si to urobila? — pýtal sa Ferko s milým úsmevom.

— Áno, nevedela som mu to odopreť, a potom, veď vieš, bol starý človek...

— Veľmi pekne od teba! — riekol Ferko a rozlúčiac sa v bozkoch s Ankou odeváľal, aby na druhý deň zase prišiel.

*

Na druhý deň večer Ferko v kruhu Tupého a svojej sľúbenice spomenul, že v jazere na niekoľko míľ od obce, našli mrtvolu jedného človeka.

Bol to ten tulák.

HOSPODÁRSTVO.

Sušenie jablk a hrušiek.

Na našich Horniakoch sa tohoto roku veľmi zakrpatelé ovocie urodilo; pre daždivé leto nemohlo odrásť, ani dobre dozreť a preto takéto ovocie žiadnej ceny, žiadneho odbytu nemá. Žeby sme ale predsa aj z takéhoto ovocia väčší ošoh vzali, najmúdrejšie bude takéto ovocie sušiť.

Čím mäkkší a šťavnatejší je druh jablk a hrušiek, tým väčšiu pozornosť vyžadujú pri sušení, aby sa v teple nerozlialy a na vnivoč nevyšly. Preto ani takéto jablká a hrušky nenie radno sušiť, lebo sotva polovica sa z nich vydari; preto k tomuto cieľu lepšie sa hodia tvrdé jablká a hrušky.

Veľké, nepravidelnej podoby ovocie, skrčenové jablká, cez prostriedok veľmi pokrývené hrušky najlepšie je rozkúskovať, semenník vykrojiť a tak buď v koži, buď olúpené usušiť.

Malé, vajcovité alebo guľaté hrušky tak sa dajú cieľu najprimeranejšie pripraviť, keď ich stlapčíme. A to sa deje takto: Keď sme hrušky olúpili, semenníky vykrojily (konáriky ovocia sa ale nesmejú oblámať) hrušky rovnako konárikami na hor do plytkej nádoby (v ktorej sa varieva) alebo do rajnice nankladáme, potom trochu vody vlejeme, aby sa hrušky na dno nepripiekly. Tieto

nádoby potom pokladíme do dobre vykúrenej pece a necháme tam tak dlho, kým sa hrušky na mäkko nepiekly; potom sa na košiny vysypú a do sušiarne dajú. Dokiaľ by sa ale úplne dosušili, ešte raz sa vyberú, medzi palcami roztlacia — čo je veľmi ľahká práca — a hneď, alebo aj neskoršie do stredného tepla postavia a úplne dosušia.

Takto pripravené hrušky potom jak na krásu, tak aj na dobrotu sú skutočne výtečné, priezračné a zostanú sta fika, a jak varené, tak suché sú o mnoho chutnejšie, nežli obyčajne sušené. Krem tohto takto sušit hrušky sa môžu v bársjakej pekárskej rúre alebo peci. Takto stlapčene usušených hrušiek jedno kilo stojí aj 2 koruny, kdežto čerstvých sotva 24—30 halierov. Takéto stlačené usušené hrušky do menších truhličiek uložia sa vrstvovate tak, aby konáriky jeden na druhom ležaly; takto aj husto môžu byť uložené; ale treba pozorovať, aby sa pri ukladaní nepoškvrnili.

Na takýto spôsob sa sušia aj jablká, ku ktorému cieľu strednej veľkosti a tvrdé jablká sa veľmi hodia; lenže jablká — nakoľko sa skorej rozsypú — nesmejú sa tak dlho piecť ako hrušky, a keď sú do polovice usušené, medzi palcami ich stlapčíme; keď sa už potom tak usušili, že sú jako huba (špongia) alebo kôrkovité, opatrne sa zauzľujú.

Aj cukrovité hrušky môžeme sušiť. Chrumkovito-mäsité hrušky sa olúpia, konárikami nahor sa na košinu uložia a cukrom posypú, alebo len košina sa cukrom posype, a potom sa do slabo kúrenej pece alebo sušiarne vložia. Častejšie sa pomiešajú, ale vždy cukrom podsypú, následkom čoho také zostanú ako bladené (kryštalované), ale len tak, keď sa pec nezakúri natoľko, aby sa cukor roztopil, lebo by to hruškám škodilo. Keď sa hrušky tak usušili, nechajú sa niekoľko dní v teplej izbe uvädnúť, potom vrstvovite medzi papier sa uložia do menších krabíc (škatúl) a takto majú veľký odbyt v obchode.

Možno sice aj bez tlapčenia sušiť, ale len pre domácnosť, lebo na odpredaj je lepšie hore opísaným spôsobom sušiť, lebo takéto ovocie je hladanejšie, odbytniejšie a lepšie platené.

Že pekne sušené ovocie dá mnoho práce, to je dokázaná vec; ale sa aj vyplatí. Bez toho ale, žeby jakovosť sušeného ovocia utrpela i s menšou prácou a dokonale vyprobovaným spôsobom možno ovocie prospešne sušiť.

Predovšetkým do medeneho kotla vlejeme trochu vody a do tej vody postavíme trojnožku tak, žeby jej z vody asi štvrtinu bolo vidno. Potom do čistého koša olúpené a aj ináč pripravené ovocie nakladíme; košík na trojnožku postavíme a kotál mokrymi handrami dobre prikryjeme; vodu zvaríme a varíme tak dlho, kým ovocie tak nezmäklo, že sa dá slamkou prevliecť. Jablká za 10, tvrdé hrušky za 15 minút zmäknú. Potom ovocie na košinu vysypeme aby vystydlo a potom sa dá do sušiarne na 15—18 hodín. — Tento spôsob sušenia je výtečný, dobre sa vydarí a zvláste pri viacej ovoci a pri

jednoduchých sušiarňach upotrebiť sa môže, bez toho, aby nové nástroje potrebné boli.

Kde je v obyčaji ovocné víno robiť, tam aj nie celkom vyprešované ovocie sa ešte sušiť môže.

Z gdulíc (birsalma) tiež dobré sušené ovocie dosiahneme. Olúpime z kôrky, pokrájame na smitky, horeopísaným spôsobom uvaríme a pri slabom teple usušíme. Toto ovocie nielen ku zavaraninám je výtečné, ale aj ako liek proti boleniu v bruchu a behačke je osožné.

Rónai.

Odkladanie zeleniny na zimu.

Tú zeleninu, ktorú mienime k zimušnej potrebe odložiť, nechajme tak dlho v zemi, — dokiaľ to len počasie dovolí, kým nenastanú mrazy, — aby dokonale dozrela, lebo len tak sa môže dlhšie udržať a zvlášť jestli pri vyberaní nebola poranená a potlčená. Načim len zdravú povyberať.

Vybratú a suchú zeleninu môžeme potom zimovať v slobode, v komore alebo v pivnici.

Kto len pre svoju potrebu, — teda v malom, — zeleninu zimovať mieni, — najlepšie spraví keď takovú v komore — chránenej pred mrazom — alebo v pivnici, ktorú možno prevetriať uloží, — lebo takto sa dá k zelenine ľahko pristúpiť a nahubnú možno vybrať, aby sa od nej ostatná nenakazila.

Suchá pivnica je vždy lepšia nežli komora, lebo v pivnici neuvädnú tak chytro jako v komore.

Tak v pivnici jako v komore zeleninu medzi čistý, suchý piesok poukladajme — povrstvujme. Jestli je komora suchšia nežli pivnica, teda tam uložíme zeleninu a dajme bárs aj vlhšieho ale viac piesku, aby sme ju pred mrazom lepšie zasypať mohli. Taký piesok, ktorý sme už raz potrebovali, nesmieme druhý raz potrebovať; jestli ale nemožno ináč, teda ho vynosme na slnko, precúďme a očistíme od plesne, ktorá uhníľuje zeleninu.

Odložiť majúcu zeleninu očistíme od hlíny: perášinu, mrkve, zelleru, paštrnáku, chreňu necháme len srdečné (životné) listy a tak povrstvujeme, aby keď potrebujeme, hneď sme na potrebný článok natrafili a nepoprevracali celú kopy.

Na zeleninu v pivnici uloženú pozorujme, aby vo včasnú jar, keď voda do pivnice spodkom nasiakne, za včasu sme na suché miesto odložiť mohli a obsušili.

Veľký počet zeleniny zimujme na slobode. Kde sa nemáme báť vody, vykopme kanál (priekopu), zeleninu povrstvujme, doskami prikryme a zemou prisypme.

Kapustu, kelovú kapustu tiež môžeme zimovať na slobode a to na dvojaký spôsob. Vykopeme jarok, kapustu koreňom až po hlavu do zeme usadíme a slamou prikryjeme.

Druhý spôsob: V zahrade na vyvýšenom mieste na hĺbku jedného rýla vložíme kapustu dolu hlavami; hlinou prisypeme a korene prikryjeme slamou alebo hnojom, aby sme ľahko aj v mrazy ku kapuste mohli pristúpiť.

Cibuľa do venciav uvitá má sa na pôjde — chránenom pred mrazom — alebo v komore držať; ale nech nebude v teple, lebo ináčej hneď vyženie; opačne sa udrží až do novej. Veľký počet v hroblach — tak jako zemiaky — môžeme udržať. Ba aj v zemi sa môže nechať, lenže potom v jar sa musí chytró upotrebiť, lebo potom je už nie stála. Toto nech robia len tí, ktorí v jar idú s ňou na pľac odpredať.

Aj tekvice možno udržať do vianoc, ba i dlhšie. Na polozreté tekvice v suchý čas aj s hrčkou (uzlom) a kúskom úponky odtrhneme, a opatrne, aby sme ich neporanili, na suché, studené (ale od mrazu chránené) miesto, na pr. v komore na dosky poukladajme tak, aby sa jedna o druhú neopierali.

Vôbec majme zreteľ na to, aby na zimu odložiť sa majúca zelenina bola uzretá, dobre suchá, od hlíny očistená a neporanená. Kopanie nesverme na deti alebo na nerozumných, ale na opatrných ľuď. *Rónai. P. J.*

Jeho veličenstvo kráľ v sobotu odcestoval do Viedne, kde ztrávi sviatok Všetechsvätých. Jeho veličenstvo vyhľadá rakve svojej manželky neb. kráľovnej Alžbety a svojho syna Rudolfa v krypte chrámu kapucínskeho. Po Všetechsvätých jeho veličenstvo navráti sa opäť do Viedne.

Sobáš arcikňažny Štefanie. Jako z Viedne oznamujú, sobáš vdovy po korunnom princovi Rudolfovi s grófom Elemérom Lónyaym bude sa odbyvať v Londýne počiatkom novembra. Arcikňažna zriekla sa už všetkých svojich práv, ktoré požívala na dvore našej panovníckej rodiny a jeho veličenstvo bude jej dávať 100.000 zlatých ročnej apanáže. Gróf Lónyay už vraj v júni prestúpil z reformátskej na rímsko-katolícku vieru.

Jeho veličenstvo kráľ o trenčianskej stolici. Tieto dni bol na výsluchu u jeho veličenstva nový fíšpán trenčianskej stolice Gejza *Ostroľuczky*, aby sa predstavil a poďakoval za vymenovanie. Jeho veličenstvo veľmi laskave prijal fíšpána a za dlhší čas shováral sa s ním dozvedajúc sa dopodrobna na pomery trenčianskej stolice. Spytovoval sa, či čačanský okres není najchudobnejší v stolici. Po odpovedi župana panovník dopytoval sa na úrodu, menovite či sa dobre zdarili zemiaky, pričom poznamenal, že sa ho veľmi boľastne dotýka biedný a chudobný stav Hornej Trenčianskej a dal i výraz tej nádeji, že hlavný župan na srdci bude nosiť dobro ľudu a všetko možné vykoná v záujme obyvateľstva na jeho správu sverenej stolice. Jako z tohto vidno, jeho veličenstvo dobré zná hmotné pomery obyvateľstva Trenčianskej.

Knieža reholníkom. Knieža Juraj Liechtenstein, 19ročný syn kniežata Alfreda Liechtensteina, vstúpil do rádu benediktínov vo Viedni.

Jubiläum biskupa Strossmayera. Dňa 17. novembra bude tomu 50 rokov, čo dr. Jozef Strossmayer vymenovaný bol za biskupa do Diakovaru. Jubilujúci biskup však vyslovil tú svoju žiadosť, že zriedkavé jubiläum chce zasvätiť až 7. septembra r. 1900., v 50. výročitý deň svojej inštalácie za diakovarského biskupa. Strossmayer je teraz 84ročný.

Dobročinnosť. Samuel Hettyey kat. biskup v Päťkostoloch daroval stokrátisíc zlatých na zveľadenie fondu biskupského právnického lyceuma a učiteľskej pripravovne v Päťkostoloch. Za tento dobročinný skutok jeho veličenstvo vyslovil štedrému arcipastierovi svoje najvyššie uznanie.

Krajinské shromaždenie katolíckych kruhov. Krajinská Jednota uhorských katolíkov a čítacích spolkov dňa 8. novembra odbývať bude v Budapešti, vo veľkej dvorane ústredného katolíckeho kruhu valné shromaždenie.

Obnovený chrám. Evanjelická cirkev v Ľubietovej obnovila svoj starý chrám a pristavila k nemu peknú vežu nákladom 26 000 zlatých. So stavbou budú už tieto dni hotoví a chrám — ktorý bude jedon z najpeknejších chrámov vo Zvolenskej — ešte tej jaseni slávnostne vysvätiť.

Nížšia reálka v Žiline. Mesto Žilina obrátilo sa k ministromu výučby s prosbou, aby tamojšie nižšie gymnásium doplnil na VIII. triedné gymnásium. Minister Wlassics však tejto prosbe nemôže vyhovieť, lebo je už uzavreto, že tamojšie gymnásium pretvorí na nižšiu reálku, ponevác takáto škola lepšie zodpovedá polohe a obyvateľstvu mesta. Reálku otvorí už budúceho roku.

Nazarénsky biskup v Uhorsku. Jakub Hörr biskup amerických nazarénov tieto dni prišiel do Segedína, kde v tamojšom väzení navštívil takých nazarénských vojakov, ktorí nechceli chytiť zbraň do ruky. Biskup povedal, že teraz už pokojnejšie vráti sa do svojej ďalekej vlasti, lebo sa presvedčil, že s nazarénskymi väzňami v Uhorsku humánne nakladajú. Hörr rozpráva, že americkí nazaréni stroja veľkú akciu, aby novú vieru všade uznali alebo aspoň vyprostredkovali nejaké obľahčenie tým, ktorí za svoju vieru trpia.

Útok proti jednomu kanonikovi. Ku kanonikovi Jánovi Zaynaymu vo Veľkom Várade tieto dni zavítal jedon chlap a začal si vyzývave pýtať podporu, čomu však kanonik pre jeho drzé chovanie odoprel. Čudzinec na to vytiahol revolver a mieril na kanonika, tento ale neztratil duchapritomnosť a oboril sa na útočníka. Na krik dobehlo slúžobníctvo a útočníka, ktorý sa menuje Jozef Molnár, odzbrojili a oddali vrchnosti.

Obetavý ochranca. Jeden železničný strážnik na dráhe pri obci Nadaška v abaujskej stolici, ehtiac zachrániť na voze vezúcich sa ľudí aby ich nezadlávil práve blížiaci sa vlak, sám dostal sa pod kolesá rušňa, ktorý nešťastníka dotrhal na kusy. Vlak zadlávil i kone, ale vezúci sa ľudia ostali zachránení. Svoj život môžu ďakovať len sebaobetivosti strážnika.

Dvorné poľovačky. Počas pobytu jeho veličenstva v Budapešti odbyvaly sa v horách gedelovských dvorne poľovačky, na ktorých krem jeho veličenstva kráľ súčasťníci sa aj toskánsky veľkoknieža Ferdinand a bavorský princ Leopold. Vysokí poľovníci zastrelili dvých srncov, 240 zajacov, 219 bažantov, 38 jarabíc a 48 kusov inej menšej divočiny.

Otrávený biskup. Ohavný prípad udal sa nedávno v meste Aracaju v Brazílii. Biskup Olimpio Vigo slúžil omšu a jakonáhle pri prijímaní pil z kalicha, biskup sa potočil a bez povedomia klesol na schody oltára. Vysvitlo, že do vína zamiešali arzeniku. Biskup zbadal príchut otravy, ale niekoľko kvapiek predsa sa mu predralo cez hrdlo. Nešťastný arcipastier za viac dní stál nad hrobom, až lekárom podarilo sa ho ratovať životu. Travičom ešte neprišli na stopu.

Pomník dr Müllerovi. Jako známo, počas vypuknutia indického moru vo Viedni mladý lekár dr Müller tak obetave liečil nemocných, že sám podľahol nebezpečnej nemoci. Teraz sebaobetivému lekárovi, ktorý stal sa obetou svojho ťažkého povolania, postavili vo Všeobecnej nemocnici viedenskej pekný pomník, ktorý v nedeľu slávnostne odbalili.

Tyrdý sen. V Ľubietovej jednomu pri tamojšej telehni zamestnanému talianskému robotníkovi prisnilo sa, že horí nad ním dom. Pod vplyvom sna počal bežať, pričom tak nešťastne stupil na jedno brvno, že padol a zlomil si rameno.

Trnavský cukrovar zhorel. Cukrovar veľkostáckára baróna Stummera v Trnave zhorel dňa 21. t. m. Tristo vagónov cukru stálo v plameni. Oheň s pomocou vojska, trnavských a okolitých hasičov lokalizovali. Úradné miestnosti cukrovaru ratovaly od zrkazy. Trnavský cukrovar je jedon z najväčších priemyselých podnikov Horného Uhorska a stále zamestnával 300 robotníkov. Ročne zo šesťstotisíc metrických centov repy dorobil sedemdesiatstisíc metrických centov cukru. Zrkaza veľkého cukrovaru je citeľnou ztratom i pre okolitých hospodárov a robotníkov. Škoda obnáša jedon million 200 tisíc zlatých, ktorá sa však vynahradí, lebo cukrovar bol poistený. K postaveniu cukrovaru prichytia sa už v najbližšom čase.

Teplá večera vojakom. Vojenské kruhy stále väčšiu pozornosť venujú tomu, aby vojsko dostalo teplú večeru. Terajší minister vojny barón Krieghammer totiž už pred dvomi rokmi postaral sa, aby mužstvo od 1. januára 1897. dvakrát týždenne dostávalo teplú večeru. Na tento rok už po jednom krajeári vzaté je do rozpočtu jako príplatok na popravenie večery v tých dňoch, keď mužstvo nedostáva večeru. Minister však ide v tomto ohľade ďalej a do rozpočtu na r. 1900, dľa chýrov, vzal ešte jedon obnos, aby sa mohol ešte lepšie postarať o večeru vojakov. Zaiste táto snaha ministra vojny dojde pochvaly nielen u vojska, ale i u širokého obecnstva. — Otázkou je však, čo povedia na toto počínanie ministra vojny — kuchárky, keď vojakov takto urobí od nich cele neodslými.

Zákaz proti plátenníkom. Stále osadení kupci v stolicách báčbodrogskej a torontálskej hájac svoje záujmy vymohli u svojich stolic zákaz podomného kupectva po spomenutých stolicách. Týmto zákazom sú veľmi oškodení naši slovenskí plátenníci, ktorí po Dolniakoch kupčia s plátnom pravda už nie viac vlastnými rukami a krosnami zhotoveným. Naši plátenníci však nenechali vec tak, lež sobrali sa v deputácii ku ministrovi kupectva Alexandrovi Hegedüsovi prosit odpomoc proti neprajnému zákazu torontálskej a báčbodrogskej stolice. Minister bol hatený osobne prijať deputáciu a tak v jeho mene prijal ich štátny sekretár Schmidt. Rečník deputácie odvolával sa, že oni, slovenskí plátenníci, ešte od kráľov z Árpádovho domu dostali právo kupčiť po domoch a jarmokoch a túto výsadu im teda nemôžu teraz odobrať. Štátny sekretár Schmidt laskave prijal slovenských plátenníkov a prisľúbil im, že prezkúma ich záležitosť a jak môže niečo vykonať v záujme ponosujúcich sa, tak to vďačne vykoná. Prajeme, aby záležitosť bola riešená v prospech našich plátenníkov.

Pomsta odmietnutého milenca. Strašne sa rozhneval kováč Dušan Popov na Danicu Iljaševovu v torontálskej obci Pádé, lebo pri pytačkách dala prednosť inému. Tieto dni sa pekná Danica viezla už zo sobášu a pomstychtivý Popov oboril sa na mladú nevestu kladivom, ale táto sediac na voze vyhla úderu. Svatobníci nato poskákali s vozom a Popovi viedlo sa zle. Zbili ho tak, že za niekoľko týždňov sotva bude môcť vstať s poste.

Slinacka môže byť prenesená i na ľudí. Dosiaľ všeobecne myslelo sa ešte aj v lekárskech kruhoch, že sa slinacka (pysková, papuľová nemoc), ktorá v krátkom čase zvykla sa preniesť temer na všetky kusy rožného statku obce, na ľudí neprenesie. Avšak dva, v Mnichove (Bavorsko) posledne sa udavšie prípady dokazujú, že sa táto dobytčia choroba chytí aj ľudí. Prípady zasluhujú pozornosti zdravotníckych úradov a lekárskeho kruhu. Dr Weigl v tamojšom lekárskom časopise pojednáva o takýchto dvoch prípadoch. Jedna žena mala dojnú kravu, ktorá upadla do tejto nemoci. Raz, keď ju opatrovala, nechala si od nej lízať ruku, následkom čoho upadla do veľkej zimnice a ústa jej natoľko opuchly, že sotva mohla pokrm požiť. Ženu podarilo sa len s veľkým namáhaním lekárov zachrániť životu. V druhom prípade za podobných okolností onemocnelo jedon dievča, ktoré i zomrelo. Dr Wigel dokazuje teda, že sa spomenutá choroba statku prenesie aj na ľudí a tí, ktorí statok opatrujú, majú byť veľmi opatrnými.

Prísny trest. Nemecké zákony veľmi prísne chránia osobu jeho veličenstva. Vyslanec nemeckého ríšského snemu menom Schmidt nedávno v jednej spoločnosti poznamenal, že nemecký cisár Vilhelm tak mení vojanské rovnošaty, jako druhý človek košele. Za túto poznámku zavesili Schmidtovi pravotu pre urazenie veličenstva a súd odsúdil ho na tri roky do väzenia pozbavia ho i všetkých politických práv. Neslýchane prísny výrok vzdudil veľkú nevoľu.

Krčma a škola. V smutnom stave nachádza sa Halič. Tu je 22 tisíc krčiem, naproti tomu je 3000 obcí bez školy, následkom čoho 4 milióny obyvateľov nevie ani čítať ani písať.

Obrovské kanále. Jako známo, viac podnikateľov cudzozemských zaoberá sa myšlienkou spojiť Budapešť s prístavným mestom Fiume kanálom. Ovšem je to smelá myšlienka, vyžadujúca obrovské milióny, ktorej prevedenie preto zostáva vždy len na papieri. Podobná myšlienka vznikla i v Rakúsku, kde chceli zas Triest spojiť s Viedňou kanálom a tam vec pokročila trochu ďalej. Asice rakúsky minister obchodu merníkovi C. Wagenschmidtovi dal koncessiu na predpráce k stavbe zamýšľaného kanálu.

Nenapraviteľný zločinec. V mestečku Horseno, na ostrove Island, zomrel jeden 80ročný zločinec, istý Egjeberd, ktorý 60 rokov ztrávil v žalári. Raz sedel 35. rokov, potom 12, zase 5, nato 3 a konečne 5 rokov. Egjeberg od svojho 18. roku len jeden jediný raz bol za pol roka na slobode, lebo kedykoľvek ho vypustili z niektorého žaláru, o niekoľko dní zas pre nejaký zločin dostal sa do temnice. Počas v žalári strávených 60 rokov štyri krát ušiel, ale ho vždy chytili.

KU OBRÁZKU.

Útek pred ohňom.

Po našich Horniakoch ešte vždy panuje ten múdry zvyk, že hlásnik napomína na nočný odpočinok uberajúcich sa obyvateľov tichej obce, aby opatrovali svetlo a oheň. Koľkým nešťastiam by sa bolo už vyhlo, keby sa toto napomínanie hlásnika bolo zachovávalo? Koľko rodín, koľko obcí nebolo by vyšlo na žobrácku palicu? Každá ľahkomyselnosť, každá neopatrnosť je hodná odsúdenia, baje často trestuhodná, ale najtrestuhodnejšia je neopatrnosť s ohňom. Zápalka v ruke opatrného človeka je veľkým dobrodiním pre človeka, ale v ruke nerozvažného dieťaťa je ona najväčším nebezpečenstvom nielen pre rodinu samú, lež pre obyvateľstvo celej obce. Komu by sa srdce nepohlo, keď číta chýry, že tam a tam lahla polovica obce, inde zas celá obec popolom a jej obyvatelia vyšli na žobrácku palicu? A čo býva najčastejšou príčinou týchto nešťastí? Zväčša len trestuhodná neopatrnosť. Tu deti ihraly sa so zápalkami, podpálily stodolu od ktorej zhorela potom celá obec; tam zas gazdina na ohnisku varila špiritus, lieh sa chytil, plameň vyšľahol do komína a nešťastie bolo hotové. Teda bedlivou opatrnosťou dá sa predísť mnohým nešťastiam ohňa. Ovšem sú aj pády, že divá pomstychtivosť, dáva do ruky ohavného zločinea oheň, aby sa hriješne pomstil na svojom spolublížnom. Proti takýmto zlodejom cudzieho majetku obráni nás síce ruka zákona, avšak zriedka sa stáva, že by takéto zločinea stihol zaslúžený trest, lebo jeho zlý duch vybledá si k pomste najpríhodnejšie okamihy tmavej noci. Najlepšie teda keď zachováme príkaz písma svätého: Nevôjdi v zlú vôľu s protivníkom svojím a keď poistujeme svoje majetky na prípad požiaru. Toto sú tie najlepšie

poriadky, ktoré nás koľko-toľko chránia pred pomstychtivým zločinecom.

Náš obrázok sotva potrebuje vysvetlenia. Predstavuje nám on jeden z tých strašných výjavov, keď si nešťastní obyvatelia aspoň bolý život chcú ratovať pred ohňom.

Opatrujte svetlo oheň, aby nebol ľudom škoden!

Cena potravných článkov.

Budapešť, 27. októbra.

V budapešťianskych tržniciach predávaly sa podrobne nasledovné potravné články za tieto priemerné ceny:

Mäso: *Hovädzina* predok 68, zadok 80, polievková 72, jazyk 74, obličky, ľadviny 90, čistené 180 krov za 1 klgr. — *Baranina*: predok 45, zadok 50 krov za 1 klgr. — *Teľacina*: 80, lopatka 80, stehno 100 krov za 1 klgr. — *Bravčovina*: 64, stehno a lopatka 72 krov za 1 klgr. — *Šunka*: pražská 95, surová 68 krov za 1 klgr.

Masť: Sviňská 62 krov, loj 56 krov, slanina ku roztopeniu 58 krov a husacia masť 125 krov za jeden kilogramm.

Drúbež: Za jedno kura 45, sliepku 75, kohúta 90 krov. Za jednu tučnú kačku 130, za tučnú hus 320 krov. — *Očistená drúbež*: kura 50, sliepka 80, kapúň 95 krov, hus 200 (za jeden klgr. 60 krov), morka za kus 200 krov, a kačka za kus 90 krov.

Vajcia: Ku vareniu väčšie 30 kusov za 1 zl., menšie 7 kusov za 22 krov, ku čaju 3 kusy za 10 krov.

Ryby: Kapor 100 sumec 90, štika 80, zubáč 250, jesater 200, okúň 50 krov. Raky: kus za 14 krov.

Rozličnosti: Maslo gazdovské 95, ku čaju 120 krov za 1 klgr. Tvaroh 24 krov za kilo. — Smotana 28 krov za liter. — Pár holubov — krov, divá hus 60, divá kačka 65, jarabica 75 krov za kus. — Zajac za kus 1 zl. 40 krov. — 1 klgr. divej svine 50 krov, stehno srny 300 krov. — Zemiaky nové 4 kr. za klgr.

Múka: Pšeničná múka predávala sa za tieto priemerné ceny:

číslo:	0	1	2	3	4	5
zlat.	14.10	13.50 ⁷⁵	12.90	12.30	11.90	11.60
číslo:	6	7	7½	8		
zlat.	10.90	9.60	7.80	6.20		

Pšeničné otruby drobné po zl. 4.50, hrubé po 4.40.

Zeleniny: *Zemiaky* ružiaky zl. 1.60—2.00, žlté zl. 2.00—2.20, rožky zl. 3.80—4.80, biele zl. 1.30—1.50 za metr. cent *Kapusta* (v hlávkach) za kus 10 krov. — *Cibuľa* zl. 2.00—4.00 m. c. *Zeler* 100 kusov zl. — — —

Strova: *Hrach* nový 8 kr., čistený starý 10—12 krov za liter. *Sošovica*: domáca 7—9 za klgr. *Riža* 10 krov za kilo.

Chlieb: miestny od pekára biely 13—15 krov, čierny 10—12 krov za kilogrammu.

Kassa - Oderberg.							Oderberg - Kassa.								
Stanice	triedy	osobný vlak		rýchlo vlak		osob. vlak		Stanice	triedy	rýchlo vlak		osob. vlak		osob. vlak	
		I-III.	I-III.	I-III.	I-II.	I-III.	I-III.			I-III.	I-II.	I-III.	I-III.	I-III.	
Kassa	ind.	—	6:35	7:00	1:12	4:00	8:40	Oderberg	ind.	1:10	5:06	10:55	11:35	5:50	7:04
Tihany órh.	—	—	—	*7:07	—	—	*8:48	Karwin	érk.	1:31	5:36	11:20	12:07	6:17	7:40
Sz.-István mh.	—	—	6:38	8:17	—	4:15	8:59	Teschen	—	1:48	6:05	11:42	12:30	6:40	8:12
Terebő órh.	—	—	—	*7:25	—	—	*9:08	Trzynietz	—	2:01	6:21	12:01	12:50	7:01	—
Abos	érk.	—	6:48	7:30	1:32	4:26	9:13	Jablunka	—	2:16	6:43	12:18	1:09	7:21	—
Nagy-Ladna órh.	ind.	—	—	*7:56	—	*4:43	*9:29	Csáca	ind.	2:50	7:22	12:56	1:48	7:58	—
Kis-Ladna	—	—	7:04	8:04	—	4:51	9:37	Krasznó	—	—	7:45	—	2:05	8:15	—
Ó-Ruzs. órh.	—	—	—	*8:10	—	*4:56	*9:42	Ochodnicza órh.	—	—	*7:51	—	*2:11	*8:21	—
Hámor mh.	—	—	7:16	8:23	—	5:08	9:54	Kiszuczca-Ujhely	—	3:16	7:59	1:28	2:20	8:29	—
Phönixh mg.	—	—	—	*8:36	—	*5:20	*10:06	Kis-Rudina órh.	—	—	*8:04	—	—	*8:34	—
Margitfalu	érk.	—	7:29	8:41	2:16	5:25	10:11	Zsolna	érh.	3:28	8:13	1:43	2:33	8:43	—
Istvánhuta	ind.	—	7:43	8:59	2:28	5:45	10:29	Várna	ind.	4:08	8:45	*2:12	3:00	9:19	—
Kluknó órh.	—	—	—	*9:04	—	*5:49	*10:34	Sztrecsnó mh.	—	*4:14	*8:49	—	*3:05	*9:25	—
Krompach	—	—	7:51	9:12	2:37	6:00	10:43	Ruttka	érk.	4:30	9:02	2:26	3:18	9:40	—
Szepes-Olaszi	érk.	—	8:00	9:24	2:46	6:13	10:56	Szucsány	ind.	4:56	9:24	*2:46	3:42	—	—
Oleznó órh.	ind.	—	—	*9:34	—	*6:26	*11:05	Turán	—	—	5:04	—	3:49	—	—
Haraszt mh.	—	—	—	*9:42	—	*6:35	*11:12	Suttó órh.	—	*5:10	*9:37	—	*3:55	—	—
Márkusfalva	—	—	8:19	9:54	3:05	6:46	11:22	Kralován	érk.	5:19	9:45	3:04	4:03	—	7:30
Igló	érk.	—	8:30	10:10	3:16	*7:00	11:36	Sztankován órh.	ind.	*5:26	*9:52	—	*4:10	—	*7:35
Szepes-Süm. órh.	ind.	—	—	*10:32	—	*7:16	—	Fenyőháza	—	5:31	9:57	*3:11	4:15	—	7:42
Hadusfalva órh.	—	—	—	*10:40	—	*7:23	—	Gombás mh.	—	*5:35	*10:02	—	*4:20	—	*7:50
Káposztafalu	—	—	8:59	10:54	3:36	7:36	—	Hrboltó órh.	—	5:41	*10:08	—	*4:26	—	*7:59
Schavnyik órh.	—	—	—	*11:00	—	7:41	—	Rózsah. fonógyár	—	5:46	10:13	—	4:32	—	8:06
Gánócz mh.	—	—	9:15	11:14	2:09	*7:53	—	Rózsahegy	érk.	5:54	10:20	3:27	4:39	—	8:16
Szepes-Szombat órh.	—	—	—	*11:19	—	7:57	—	Liszkófalva órh.	ind.	*5:59	*10:25	—	*4:44	—	*8:23
Poprad-Felka	érk.	—	9:20	11:22	3:55	8:00	—	Liptó-Tepla	—	6:07	10:32	*3:36	4:51	—	8:33
Batizfalu	ind.	—	9:40	—	4:21	*8:20	—	Kis-Olaszi mh.	—	6:14	10:38	—	4:57	—	8:41
Menguszfalu órház	—	—	—	—	*4:28	—	—	Liptó-Tarnócz mh.	—	6:23	10:47	—	5:06	—	8:52
Csorba	érk.	—	*10:02	12:14	4:42	8:42	—	Liptó-Szt.-Miklós	érk.	6:30	10:54	3:52	5:12	—	9:00
Vágfalva	ind.	—	10:15	—	5:00	8:55	—	Okolicsnó órh.	ind.	*6:45	*11:11	—	*5:28	—	—
Vychodna	—	—	10:25	—	5:11	9:05	—	Szt.-I.-Pottornya mh.	—	6:52	11:17	—	5:34	—	—
Király-Lehota mh.	—	—	10:42	—	5:29	9:22	—	Liptó-Ujvár.	—	6:59	11:23	4:11	5:41	—	—
Liptó-Ujvár.	—	—	10:50	12:48	5:42	9:30	—	Király-Lehota mh.	—	7:07	11:31	—	5:48	—	—
Sz.-I.-Pottornya mg.	minšan. vlak	—	10:55	—	5:48	9:35	—	Vychodna	—	7:26	11:48	—	6:06	—	—
Okolicsnó órh.	I-II.	—	*10:59	—	*5:53	*9:39	—	Vágfalva	—	7:37	12:00	—	6:18	—	—
Liptó-Szt.-Miklós	érk.	7:35	11:05	1:01	6:00	9:45	—	Csorba	érk.	7:48	12:12	4:45	6:30	—	—
Liptó-Tarnócz mh.	ind.	7:44	11:24	—	6:21	10:02	—	Menguszfalu órház	ind.	—	*12:28	oz. vlak	—	—	—
Kis-Olaszi mh.	—	7:55	11:33	—	6:30	10:11	—	Batizfalu	—	8:10	12:36	I-III.	6:51	—	—
Liptó-Tepla	—	8:03	11:39	—	6:36	*10:17	—	Poprad-Felka	érk.	8:20	12:45	—	7:00	—	—
Liszkófalva órh.	—	*8:12	*11:45	—	*6:42	*10:23	—	Szepes-Szombat órh.	ind.	*8:38	—	*5:33	—	—	—
Rózsahegy	érk.	8:26	11:55	1:30	6:47	10:30	—	Gánócz mh.	—	8:43	—	5:33	7:23	—	—
Rózsah. fonógyár	ind.	8:32	11:59	—	6:56	10:34	—	Schavnyik órh.	—	8:54	—	*5:50	—	—	—
Hrboltó órh.	—	*8:39	*12:04	—	*7:00	—	—	Káposztafalu	—	9:00	1:19	5:57	7:36	—	—
Gombás mh.	—	*8:48	*12:10	—	*7:06	*10:43	—	Hadusfalva órh.	—	*9:09	—	*6:07	—	—	—
Fenyőháza	—	8:58	12:16	*1:44	7:12	*10:49	—	Szepes-Sümegh órh.	—	*9:15	—	*6:13	—	—	—
Sztankován órh.	—	*9:03	*12:20	—	*7:16	*10:53	—	Igló	érk.	9:20	1:34	6:18	7:53	—	4:38
Kralován	érk.	9:10	12:25	1:50	7:21	10:58	—	Márkusfalva	ind.	9:53	1:51	6:46	8:18	—	4:53
Suttó órh.	ind.	—	*12:34	—	*7:31	*11:08	—	Haraszt mh.	—	*10:00	—	*6:55	—	—	*5:02
Turán	—	—	12:41	—	7:38	11:15	—	Oleznó órh.	—	*10:06	—	*7:03	—	—	*5:09
Szucsány	—	—	12:47	*2:07	7:44	11:22	—	Szepes-Olaszi	érk.	10:12	2:08	7:11	8:36	—	5:16
Ruttka	—	8:00	12:54	2:13	7:51	11:29	—	Krompach	ind.	10:25	2:19	7:29	8:49	—	5:30
Sztrecsnó mh.	ind.	*8:15	*1:25	—	*8:25	*11:56	—	Kluknó órh.	—	*10:31	—	*7:36	—	—	*5:36
Várna	—	8:24	1:31	*2:41	8:31	12:01	—	Istvánhuta	—	10:36	2:29	7:43	8:58	—	5:42
Zsolna	érk.	8:34	1:40	2:50	8:40	12:10	—	Margitfalu	érk.	10:45	2:37	7:54	9:07	—	5:52
Kis-Rudina órh.	ind.	*9:04	—	—	*9:21	—	—	Phönixhuta mh.	ind.	*10:51	—	8:05	—	—	*5:58
Kiszuczca-Ujhely	—	9:11	2:20	3:19	9:27	12:48	—	Hámor mh.	—	*11:02	—	*8:19	9:32	—	6:10
Ochodnicza órh.	—	*9:18	*2:27	—	*9:33	—	—	Ó-Ruzs. órh.	—	*11:12	—	8:31	—	—	*6:20
Krasznó.	—	9:25	2:34	—	9:41	—	—	Kis-Ladna	—	11:17	—	8:39	9:37	—	6:27
Csáca	érk.	9:40	2:48	3:42	9:55	1:12	—	Nagy-Ladna órh.	—	*11:22	—	*8:46	—	—	*6:33
Jablunka	—	10:19	3:23	4:14	10:36	1:45	7:00	Abos	érk.	11:32	3:17	9:00	9:51	—	6:44
Trzynietz	—	10:39	3:41	4:29	11:03	2:00	7:24	Terebő órh.	ind.	—	—	*9:23	—	—	*7:07
Teschen	—	10:50	3:51	4:39	11:18	2:11	7:41	Szt.-István mh.	—	11:46	—	9:32	10:06	—	7:17
Karwin	—	11:21	4:18	5:01	11:54	2:31	8:40	Tihany órh.	—	—	—	*9:42	—	—	*7:25
Oderberg	—	11:55	4:45	5:25	12:25	2:53	9:30	Kassa	érk.	11:58	3:43	9:50	10:20	—	7:32

Kralován - Turdossin - Szuchahora.

Szuchahora - Turdossin - Kralován.

Stanice	mieš. v. I-III.	mieš. v. I-III.	Stanice	mieš. v. I-III.	mieš. v. I-III.	Stanice	mieš. v. I-III.	mieš. v. I-III.	Stanice	mieš. v. I-III.	mieš. v. I-III.			
Kralován	in	10:00	4:30	Árvaváralja	ér.	11:50	6:20	Szuchahora	ér.	7:20	Medzibrody	in.	*10:24	*5:22
Párnicza	—	10:28	5:00	Dluha	in.	12:25	6:55	Ljeszek	in.	8:00	Bezine órh.	—	*10:34	*5:32
Isztebné mh.	—	10:37	5:09	Kriva órh.	—	*12:39	*7:09	Trsztena	—	8:18	Alsó-Kubin	ér.	10:45	5:43
Nagyfalu	—	10:47	5:19	Podbjel	—	12:48	7:18	Turdossin	—	8:30	N.-Biszterecz	in.	11:00	5:57
N.-Biszterecz	—	*10:54	*5:26	Nizsna órh.	—	12:59	7:29	Nizsna órh.	—	8:59	N.-Biszterecz	—	*11:05	6:02
Alsó-Kubin	ér.	10:59	5:31	Turdossin	—	1:17	7:41	Podbjel	—	9:12	Nagyfalu	—	11:17	6:13
Bezine órh.	in.	11:13	5:44	Trsztena	—	1:54	8:10	Kriva órh.	—	*9:19	Isztebné mh.	—	11:27	6:23
Medzibrody	—	*11:24	*5:55	Ljeszek	—	2:10	8:36	Dluha	—	9:43	Párnicza	—	11:45	6:39
		*11:34	*6:05	Szuchahora	ér.	—	9:10	Árvaváralja	ér.	10:13	Kralován	—	12:10	7:03

Hrube čísla značia nočné hodiny.

* Podmienečne vlak zastane

Tlačou cis. a král. dvornej knižničiarne Viktora Hornýánskeho v Budapešti.